

My z KSM

Kwartalnik Kieleckiej Spółdzielni Mieszkaniowej Nr 4/85/2015

**W 2016 roku
stawki opłat
zależne od KSM
pozostaną
bez zmian**

Czytaj wewnątrz numeru

Sejm nie zdążył zepsuć

Sejm nie zdążył dokonać rewolucyjnych zmian niszczących spółdzielczość w Polsce.

Zgromadzenie Ogólne Krajowej Rady Spółdzielczej w porę wyraziło stanowisko w formie uchwały Nr 9/2015 w sprawie zaprzestania prac nad poselskim projektem ustawy Prawo Spółdzielcze przygotowywaną przez Komisję Nadzwyczajną Sejmu pod przewodnictwem posła PSL z woj. świętokrzyskiego Marka Gosa.

Po blisko 3 letnich pracach posłów głównie koalicji PO - PSL i 43 posiedzeniach tej Komisji Nadzwyczajnej, Zgromadzenie Ogólne wyraziło głęboki sprzeciw na kontynuowanie dalszych prac nad tym projektem. Komisja jak stwierdzono, zdołała przez ten czas jedynie zepsuć dotychczasową ustawę, a gdyby nowa ustawa weszła w życie zdemolowała by funkcjonowanie spółdzielni. Ponad dwa miesiące przed zakończeniem kadencji Sejmu, komisja sama przerwała prace nad nową ustawą Prawo Spółdzielcze.

dokończenie na str. 3 - 4

Życzenia

(dla mnie i dla każdego)

Życzę Ci mój miły na to Boże Narodzenie

*– abyś znalazł w sobie moc
i wyzwolił się z nienawiści i egoizmu,
a poczujesz ulgę,
pozbywszy się tego brzemienia.*

*- abyś nie bał się,
że zabraknie Ci siły w poszukiwaniu
odwagi, miłości i dobra,
które są w Twoim sercu,*

*- abyś miał stałe pogodę ducha
i radość z własnych trwałych dokonań,
mimo potknięć i upadków,
których uniknąć się nie da,*

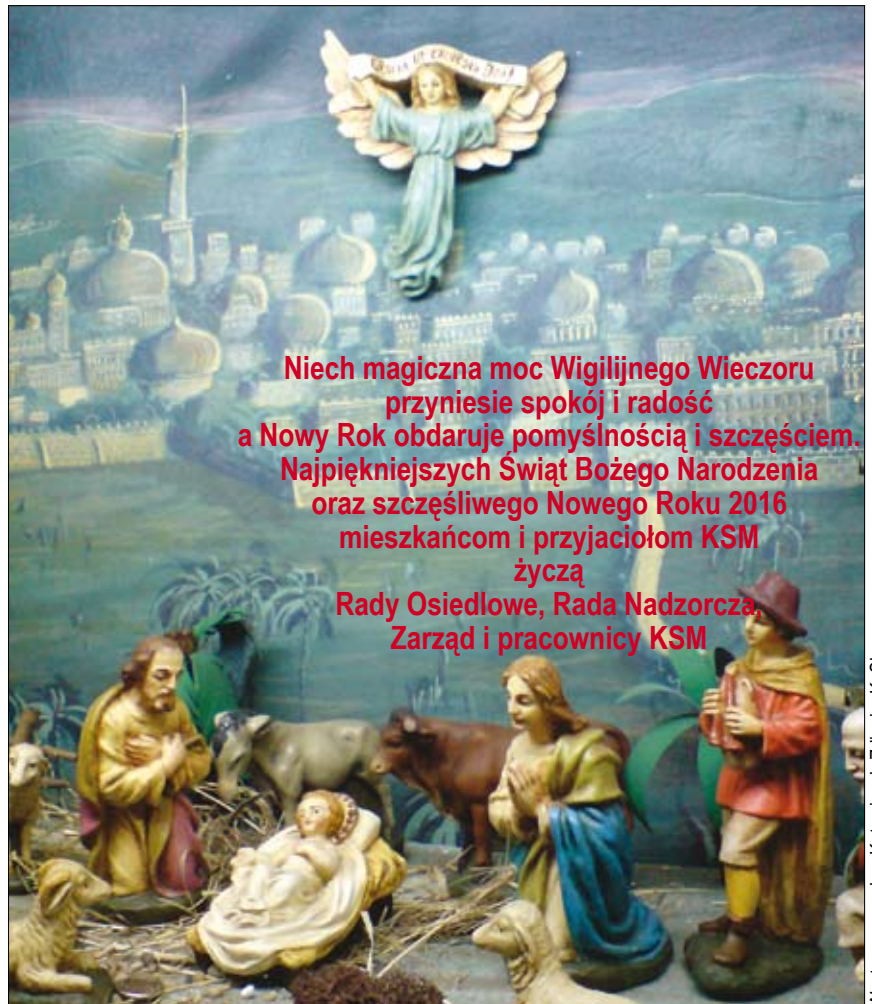
*- abyś umiał dostrzec dary nieba
i nie uciekał przed prawdą, bo jest
szybsza i dopadnie Cię
w najmniej odpowiedniej chwili,*

*- abyś umiał otworzyć się
dla bliskich i dla całkiem obcych,
a zostaniesz nagrodzony
bardziej, niż się tego spodziewasz,*

*- i żebyś nauczył się pięknie płakać,
nie z bólu i przykrych rozczarowań życiem,
lecz wobec cudu bożonarodzeniowego,
czyli ze szczęścia,*

które znowu do Ciebie przychodzi.

Krzysztof Nawrot

**Niech magiczna moc Wigilijnego Wieczoru
przyniesie spokój i radość
a Nowy Rok obdaruje pomyślnością i szczęściem.
Najpiękniejszych Świąt Bożego Narodzenia
oraz szczęśliwego Nowego Roku 2016
mieszkańcom i przyjaciółom KSM
życzą
Rady Osiedlowe, Rada Nadzorcza,
Zarząd i pracownicy KSM**

Nagroda dla KSM

Wzorowa firma

Ministerstwo Gospodarki, marszałek województwa i wojewoda świętokrzyski oraz Wydawnictwo Europa Press Media byli organizatorami Ogólnopolskiego Konkursu „WZOROWA FIRMA” woj. świętokrzyskiego, w którym promowana była aktywność i wyniki działalności w zakresie przydatnym dla mieszkańców z dziedzin: oświaty i kultury, zdrowia, sportu, inwestycji, budownictwa, ochrony środowiska, rozwoju społecznego, komunikacji, budowy dróg itp.

Laureaci nagrody, drugi od lewej Maciej Solarz, prezes KSM

23 października br. w Centrum Kongresowym Targów Kielce odbyła się uroczysta gala, na której 15 samorządów miast i gmin oraz 12 najlepszych przedsiębiorstw w regionie świętokrzyskim otrzymało z rąk wiceministra gospodarki Arkadiusza Bąka oraz wicemarszałka województwa Kazimierza Kotowskiego okolicznościowe statuetki i certyfikaty. Wśród nagrodzonych jest Kielecka Spółdzielnia Mieszkaniowa. Certyfikat potwierdza, że Spółdzielnia nasza należy do grona najlepszych firm w Polsce w zakresie budownictwa i ma prawo używać nazwy Wzorowa Firma. (MaS)

Forum KSM o kulturze

W dniu 11 września br. w klubie „Polonez” obradowało Forum Kieleckich Spółdzielni Mieszkaniowych. W obradach uczestniczył radny Tomasz Bogucki. Tym razem tematem była działalność społeczno-kulturalna spółdzielni.

Przybyli na spotkanie prezesi i przewodniczący rad nadzorczych mówili o kosztach tej działalności, którą prowadzi na terenie Kielc siedem spółdzielni. W niektórych, w części jest ona finansowana z miesięcznych opłat wnoszonych przez członków. W innych, działalność społeczno-kulturalna finansuje spółdzielnia. Z propozycji spółdzielczych placówek kultury korzystają nie tylko członkowie spółdzielni – także mieszkańcy Kielc, którzy nie zamieszkują w zasobach spółdzielczych.

Atrakcje kulturalne dla dzieci i seniorów jednak sporo kosztują. Spółdzielnie dokładają pieniędzy i mimo trudności starają się podtrzymać tę formę działalności. Niestety z roku na rok działalność klubowa jest coraz bardziej deficytowa.

Spółdzielcze kluby działają jednak od blisko 30. lat i stanowią doskonale wsparcie i uzupełnienie kulturalnej oferty instytucji miejskich. Także dlatego – zdaniem członków Forum – powinny korzystać w jakiejś części z miejskich funduszy na działalność kulturalną.

Uczestnicy spotkania zobowiązali przewodniczącego Forum Zdzisława Wójtowicza do skierowania pisma w tej sprawie do prezydenta Kielc Wojciecha Lubawskiego.

17 września br. skierowano prośbę o wsparcie działalności społeczno-kulturalnej do prezydenta. Odpis pisma otrzymał także M. Tomala dyrektor Wydziału Edukacji, Kultury i Sportu UM w Kielcach. (K)

Na osiedlu Zagórska-Północ

Szlachetna paczka

Rada osiedla Zagórska-Północ na posiedzeniu w dniu 10 listopada br. jednomyślnie postanowiła, że przeprowadzi akcję „Szlachetna paczka”.

W związku ze zbliżającymi się świętami Bożego Narodzenia na posiedzeniu ustalono, że członkowie Rady Osiedla Zagórska - Północ przeznaczą kwotę 240 - złotych (20 zł od osoby) na sfinansowanie paczek świątecznych dla rodzin wielodzietnych na naszym osiedlu. Na apel przewodniczącego R.O. do akcji przyłączyli się także pracownicy Administracji Osiedla.

Poza tym, nadal poszukujemy sponsorów, głównie osoby indywidualne, które mogłyby wesprzeć naszą akcję. Zebranie większej ilości środków pieniężnych pozwoliłoby na znaczne zwiększenie liczby osób obdarowanych.

Komisja Kultury i Opieki Społecznej wraz z gospodyniami domowymi, które najlepiej są zorientowane w potrzebach naszych mieszkańców, znajdą i wytypują potrzebujące rodziny, celem obdarowania ich paczkami świątecznymi.

Do paczek dołączone będą również życzenia Bożonarodzeniowe. Myślę, że pomysł jest godny do naśladowania i inne Rady Osiedla wraz z Administracjami podejmą również ten temat, bo na naszych osiedlach zamieszkuje wiele rodzin potrzebujących, dla których taka paczka byłaby dużą pomocą i pozwoliła przeżyć te święta w radosnym nastroju.

Kontakt telefoniczny lub osobisty z Administracją Osiedla tel: 41 34 16 700

ANDRZEJ BUJAK

Sejm nie zdążył zepsuć

dokończenie ze str. 1

Jak wynika z uzasadnienia cytowanej uchwały Zgromadzenia Ogólnego KRS, przygotowany przez Komisję Nadzwyczajną projekt ustawy - Prawo spółdzielcze zawiera wiele nowych niekorzystnych przepisów o charakterze nakazowo - zakazowym, nakładających na spółdzielnie i ich organizacje dodatkowe obowiązki ustawowe, bez uzasadnienia merytorycznego. Zaliczyć do nich należy m.in.:

- * obowiązek ujawnienia wszelkich dokumentów wewnętrznych spółdzielni (m.in. protokołów organów statutowych i umów z kontrahentami spółdzielni) oraz obowiązek zamieszczania tych dokumentów na stronie internetowej spółdzielni (w spółdzielniach powyżej 30 członków) - co całkowicie uniemożliwia zachowanie tajemnicy handlowej i przestrzeganie zasad uczciwej konkurencji;

- * przedłużenie okresu przedawnienia zwrotu udziałów z 3 do 10 lat;

- * wprowadzenie limitu 500 członków spółdzielni, powyżej którego walne zgromadzenie może być zastąpione zebraniem przedstawicieli;

- * ustalenie ustawowego okresu do 4 lat kadencji członków rady nadzorczej spółdzielni oraz wprowadzenie obowiązku udzielenia absolutorium członkom rady;

- * nałożenie na członków rady nadzorczej spółdzielni obowiązku przeszkolenia, pod rygorem utraty mandatu w radzie, bez wskazania źródła pokrycia kosztów szkolenia;

- * stworzenie prawa dokonywania kontroli działalności spółdzielni nie tylko przez radę nadzorczą, jako organ kolegialny, ale również przez poszczególnych członków rady,

- * wprowadzenie skomplikowanej procedury podziału i łączenia się spółdzielni oraz rozliczeń majątkowych z tego tytułu, z odwołaniem się do przepisów o rachunkowości dotyczących spółek kapitałowych;

- * rozszerzenie sankcji karnych nakładanych na członków organów statutowych spółdzielni oraz likwidatorów za naruszenie wielu przepisów ustawowych.

Kontrowersyjnymi okazały się również proponowane przepisy dotyczące ograniczeń w sprawowaniu funkcji w strukturach spółdzielczych. Przykładem przyjęcia niekorzystnych rozwiązań jest aktualny art. 52 projektu ustawy stanowiący, iż członek zarządu, osoba bezpośrednio podległa członkowi zarządu, pełnomocnik lub prokurent nie mogą być członkami organu związku spółdzielczego, w którym spółdzielnia jest zrzeszona, ani członkami organu Krajowej Rady Spółdzielczej. Z chwilą dokonania takiego wyboru ustaje jego członkostwo w radzie albo w zarządzie spółdzielni albo stosunek pełnomocnictwa lub prokury. Rozwiązania te mogły spowodować zablokowanie możliwości swobodnego kształtowania przez spółdzielnie najwyższej reprezentacji krajowej jak i organizacji ponadpodstawowych związków spółdzielczych.

Przepisy te należy uznać za niekonstytucyjne (co potwierdzają ekspertyzy prawne), naruszające zasady demokracji spółdzielczej i zmierzające do wyraźnego osłabienia struktur organizacyjnych spółdzielczości. Ponadto wprowadzenie zapisów ograniczających prawo uczestniczenia w działalności organów niektórych reprezentantów spółdzielni stanowi arbitralną ingerencję państwa w autonomię, samorządność i demokrację wewnątrzspółdzielczą. Sprzeczne jest także z II Międzynarodową

Zasadą Spółdzielczą przewidującą demokratyczny charakter organizacji spółdzielczych wszystkich szczebli oraz IV - autonomii i niezależności. Narusza też bierne i czynne prawa wyborcze członków spółdzielni, którzy nie tylko nie mogą zostać wybrani jako reprezentanci spółdzielni w organizacjach zrzeszeniowych, ale także nie mogą głosować na swojego przedstawiciela.

W podobnie negatywny sposób należy ocenić niektóre regulacje dotyczące funkcjonowania Krajowej Rady Spółdzielczej. W przyjętych przez Komisję Nadzwyczajną propozycjach zamieszczono przepisy wyłączające z uprawnień najwyższego organu Samorządu Spółdzielczego - Kongresu Spółdzielczości wybór członków Zgromadzenia Ogólnego KRS. Ich wyboru mają dokonać branżowe lub międzybranżowe zebrania przedstawicieli spółdzielni i związków spółdzielczych z jednoczesnym określeniem liczby członków Zgromadzenia Ogólnego i ograniczeniem przedstawicieli związków spółdzielczych do jednego z każdej branży spółdzielczej.

Narusza to VI Zasadę Spółdzielczą dotyczącą swobody i możliwości autonomicznego kształtowania wewnętrznych struktur organizacji ponadpodstawowych. Takie sytuowanie wyborów krajowej reprezentacji spółdzielczej, czyli przeniesienie ich na zebranie wojewódzkie, uniemożliwia spółdzielcom wypowiedzenie się w zakresie wyboru osób, które będą ich reprezentowały w organizacjach ponadpodstawowych. Ponadto uniemożliwi dokonanie weryfikacji i oceny jakości pracy wybranych delegatów. Ruch spółdzielczy opiera się na demokracji zarówno w wyborach władz spółdzielni jak i przy wyborach reprezentantów spółdzielni do struktur ponadpodstawowych - rewizyjnych związków spółdzielczych i zgromadzenia Ogólnego KRS.

Odebranie Kongresowi funkcji wyborczych stanowi ograniczenie tej demokracji i nadmierną ingerencję ustawodawcy w prawa członków spółdzielni.

Punkt zapalny nadal stanowi lustracja spółdzielcza. Komisja Nadzwyczajna przyjęła poprawkę do ustawy eliminującą członków zarządów spółdzielni, głównych księgowych, pełnomocników spółdzielni oraz prokurentów z wykonania zawodu lustratora. Ponadto do składu Komisji Nadzoru Lustracyjnego działającej przy Krajowej Radzie Spółdzielczej proponuje się włączenie przedstawicieli poszczególnych resortów.

Takie rozwiązanie odbiera spółdzielczości niezależność i jest niezgodne z II Międzynarodową Zasadą Spółdzielczą stanowiącą, iż spółdzielnie są demokratycznymi organizacjami kontrolowanymi przez swoich członków.

Projektowany zapis narusza również kolejny raz IV i VI Międzynarodową Zasadę w zakresie autonomii ruchu spółdzielczego. Lustracja spółdzielcza jest kontrolą wewnątrzspółdzielczą i zachodzi obawa, że dopuszczenie do zasiadania w Komisji Nadzoru Lustracyjnego przedstawicieli poszczególnych ministerstw, jest próbą upaństwowienia spółdzielczości. Administracja państwowa nie posiada władzy nad prywatną własnością obywateli, a jej przedstawiciele nie mogą decydować o istotnych kwestiach dotyczących ruchu spółdzielczego.

Proponowane przepisy mają na celu wyłączenie z prawa ►

wykonywania lustracji znacznej grupy doświadczonych i posiadających wysokie kwalifikacje zawodowe lustratorów, pełniących w spółdzielniach funkcje głównych księgowych lub pełnomocników zarządu.

Należy podkreślić, iż nie jest to pierwsza próba zniszczenia i dyskryminacji polskiej spółdzielczości podjęta przez Platformę Obywatelską.

Dlatego też Krajowa Rada Spółdzielcza złożyła do Parlamentu Europejskiego Petycję w sprawie dyskryminacji spółdzielczych form zarządzania w Polsce, która została przyjęta i wpisana do rejestracji ogólnej Parlamentu Europejskiego w dniu 24 marca 2014r. pod numerem 0662/2014, a następnie przekazana do Komisji Petycji Parlamentu Europejskiego.

Po upływie roku od złożenia Petycji została ona uznana za dopuszczalną. Komisja Petycji Parlamentu Europejskiego zwróciła się do Komisji Europejskiej o udzielenie informacji w sprawie naruszeń prawa Unii Europejskiej przez władze Rzeczypospolitej Polskiej wskazanych w ww. dokumencie.

W Petycji wskazano również, iż poselskie projekty ustaw są mechanicznie (w trybie większości sejmowej) przegłosowywane

w Sejmie i w Senacie, za całkowitym lekceważeniem trybu konsultacji i głosu milionów spółdzielców, a nade wszystko ekspertów prawnych, tworzone przy całkowitym nieposzanowaniu i nieprzestrzeganiu prawa unijnego i aktu konstytucyjnego, a także elementarnych zasad prawa cywilnego i spółdzielczego. Ustawy te są następnie w błyskawicznym trybie egzekwowane przez administrację rządową.

Zgromadzenie Ogólne KRS wyraziło przekonanie, że przygotowana przez Nadzwyczajną Komisję ustawa Prawo spółdzielcze jest niekorzystna dla spółdzielni i ich członków, ogranicza samorządność, samodzielność i autonomię ruchu spółdzielczego. Wdrożenie tej ustawy doprowadziłoby do dezintegracji i rozbitcia całego ruchu spółdzielczego oraz pogorszyło warunki funkcjonowania spółdzielni. W związku z powyższym zdaniem Zgromadzenia Ogólnego KRS dalsze procedowanie tej ustawy stało się niezasadne.

I w ten oto sposób dobiegła końca tocząca się już ponad 10 lat batalia o nowe Prawo Spółdzielcze. Czy będzie dalszy jej ciąg?

MACIEJ SOLARZ

Remont balkonu należy do wspólnoty

Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 7.03.2008 r. sygn. akt III CZP 10/08 wskazał, że wydatki na remonty i bieżące konserwację części budynku, które są elementem konstrukcji balkonu trwale połączonym z budynkiem, obciążają wspólnotę mieszkaniową.

Częścią składową lokalu jest ta część balkonu, która służy wyłącznie do użytku właściciela lokalu i osób z nim zamieszkałych, (przestrzeń wyodrębniona podłogą i balustradą, ścianami bocznymi i sufitem). Natomiast za elementy konstrukcyjne należy uznać ściany, balustrady i posadzki, albowiem są częścią założeń architektonicznych, nie służą wyłącznie konkretnym osobom a ich stan wpływa na stan budynku. W konsekwencji remont zewnętrznych części balkonu, balustrad, daszków i docieplenia obciążają wspólnotę. (MaS)

Przyjęcie do spółdzielni

Bez dodatkowych warunków

Sąd Najwyższy w wyroku sygn. Akt IV CSK 614 rozstrzygnął niejednołitą w orzecznictwie a bardzo istotną kwestią gdy orzekł, że w przypadku wygaśnięcia spółdzielczego lokatorskiego prawa do lokalu mieszkalnego, gdy mieszkanie po zmarłym nie obejmuje jego małżonek, osoby uprawnione według art. 15 ust. 2 ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych (dzieci, rodzeństwo i inne osoby bliskie) powinny być przyjęte przez Spółdzielnię w poczet członków i uzyskać umowę o ustanowieniu lokatorskiego prawa do mieszkania, bez obowiązku wykazania prawa do dziedziczenia wkładu mieszkaniowego. Nie trzeba też regulować długów zmarłego przed przyjęciem do Spółdzielni. Spółdzielnia ma taką osobę przyjąć w poczet członków, a dopiero później rozliczyć. (MaS)

Niełatwo pozbyć się mieszkania

Mówi się, że w dużym mieście łatwiej sprzedać mieszkanie. Jednak średnio co dziesiąte mieszkanie czeka tam na sprzedaż blisko 3 lata. Jak wynika z danych agencji nieruchomości opublikowanych w „Pulsie Biznesu”, niezawodnym sposobem na to, żeby długo nie pozbyć się mieszkania, jest zawyżanie ceny przez właściciela. W Gdańsku ceny słabo sprzedających się mieszkań odbiegają od cen transakcyjnych średnio nawet o 35% (cena ofertowa 6,671 zł/m², a transakcyjna 4,927 zł/m²). Drugie miejsce zajmuje Wrocław - 24%, trzecie Warszawa 21%

(8,604 zł/m², a transakcyjna 7,109 zł/m² i Kraków 21% (7,100 zł/m² i 5,870 zł/m²). W Łodzi - 11% (oferowana 4,046 zł/m² a cena sprzedaży 3,629 zł/m²). (MaS)

Co to jest większość?

Pojęcie większości zwykłej, bezwzględnej i kwalifikowanej jest zdefiniowane w słowniku języka polskiego PWN, w którym wskazuje się, że większość zwykła w procedurze parlamentarnej to „liczba głosów ważnie oddanych za kandydatem lub wnioskiem, większa od liczby głosów przeciw”. Uzyskanie zaś absolutnej większości głosów 50% plus przynajmniej 1 głos więcej, to większość bezwzględna. Przewaga głosów, która nie może być niższa od pewnej ustalonej granicy np.: 2/3 głosujących to większość kwalifikowana. (MaS)

W Radomiu

Brak zainteresowania lotami

Jak informuje „Puls Biznesu” zbudowane za 90 mln zł lotnisko w Radomiu świeci pustkami. Od 30 października br. swoje połączenie między Pragą a Radomiem zawiesiły Czeskie Linie Lotnicze Airlines. Powodem jest brak możliwości odladzania samolotów w radomskim porcie, ale Czesi zawieszenie tłumaczą „powodami handlowymi”. W Radomiu pozostał lotewski przewoźnik – Air Baltic realizujący połączenie z Rygą. Niestety w listopadzie br. także zrezygnował. Port obsługuje jeszcze prywatne połączenia, choć jest ich niewiele. Radomskie lotnisko zatrudnia 140 pracowników. (MAS)

Warto wiedzieć, że ...

Żyjemy w świecie pełnym nierówności. Według najnowszych danych 0,7% ludności świata posiada 44% całego jego bogactwa, podczas gdy 70% posiada zaledwie 3%.

Istnieje na świecie ponad 2,4 miliona spółdzielni, które zrzeszają miliard członków – trzy razy więcej niż liczba bezpośrednich akcjonariuszy w przedsiębiorstwach będących własnością inwestorów. Co więcej, 250 milionów osób jest zatrudnianych w spółdzielniach lub utrzymuje się dzięki nim.

300 największych spółdzielni na łącznie dochód 2,2 bilionów dolarów USA rocznie – odpowiada to Produktowi Krajowemu Brutto (PKB) siódmej największej gospodarki świata. Spółdzielczość szybko rozrasta się na rynkach wschodzących takich jak Brazylia, Indie czy Chiny. (MaS)

KSM również w centrum Kielc

Prestizowa inwestycja

Budynek mieszkalny wielorodzinny przy ul. Warszawskiej nr 5 z lokalami handlowo-usługowymi w jego parterze wybudowany został w 1962 r. Mimo, że położony jest w centralnej części Kielc, grunt oraz budynek stanowi własność Kieleckiej Spółdzielni Mieszkaniowej i włączony jest do osiedla Sady.

Ulica Warszawska na odcinku pomiędzy Rynkiem a ul. IX Wieków Kielc znajduje się na terenach, które stanowią obszar ochrony konserwatorskiej. Pierzeję wschodnią ulicy stanowią budynki z początku XX wieku o prostej formie architektonicznej korespondującej z zabudową Rynku. Natomiast po stronie zachodniej zlokalizowane są budynki wybudowane w latach 60 - tych XX wieku i zmodernizowane w 2013 r., z wyjątkiem opisywanego budynku.

Ponieważ stan techniczny i estetyczny elementów zewnętrznych tego budynku był wielce niezadawalający remont jego umieszczony został w planie Spółdzielni, do realizacji w 2015 roku.

Na początku lutego 2014 r. podpisane zostało Porozumienie pomiędzy Kielecką Spółdzielnią Mieszkaniową a Gminą Kielce, która jest właścicielem lokali handlowo-usługowych EMPiK, w sprawie wspólnego wykonania i finansowania robót termomodernizacyjnych wspomnianego budynku. Zapoczątkowało ono cały proces inwestycyjny, który realizowany był przez kolejnych osiemnaście miesięcy.

Projekt budowlany miał za zadanie określić sposób kształtowania elewacji budynku harmonijnie łącząc architekturę starej zabudowy z nowoczesną technologią w zabytkowym handlowo- usługowym centrum Kielc.

Wyraźny podział ulicy Warszawskiej ze względu na uporządkowanie ruchu kołowego i pieszego, a także wspomniany sposób kształtowania elewacji stanowić miał przestrzeń o charakterze reprezentacyjnym (przy istniejącym wówczas salonie EMPiK) umożliwiającym spokojne kontemplowanie sezonowych wystaw artystycznych „wychodzących” na ulicę.

Zaprojektowano całkowicie nową elewację parteru opartą na przeszkleeniu (ściany kurtynowe) wraz z wykonaniem okładzin z płyt HPL o strukturze kamiennej i drewnianej. Nad daszkami zaprojektowano układ żaluzji o charakterze dekoracyjnym i przesłaniającym konstrukcję wsporczą oraz rynny. Nad drzwiami wejściowymi umieszczono panele nieprzezierne, które służyć mają jako miejsca do reklamy sklepów. Tylko tam przewiduje się wykonanie napisów z nazwami sklepów. Podział ścian kurtynowych przeszklonych został zaprojektowany horyzontalnie nawiązując do stylistyki całego budynku. Zastosowano szkło bezpieczne o niewielkiej zawartości koloru szarego pozwalające na „uplastycznienie” obiektu.

Na pozostałych ścianach zaprojektowano docieplenie budynku metodą mokrą-lekką z zachowaniem istniejących podziałów elewacyjnych. Kolorystyka elewacji została dobrana w oparciu o decyzję Świętokrzyskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

W ciągu czterech miesięcy wykonano roboty remontowo-budowlane w zakresie: remontu kominów, ocieplenia stropodachu, remontu dachu, ocieplenia ścian zewnętrznych budynku, remontu loggii z wymianą balustrad, wymiany instalacji odgro-

mowej, budowy przyłącza burzowego, wymiany okien piwnicznych i okien na zapleczu lokali handlowo-usługowych, wymiany witryny oraz ślusarki aluminiowej drzwiowej w części parterowej EMPiK wraz z montażem kurtyn powietrznych.

Ponieważ zdecydowano się na wykonanie wszystkich prac w 2015 r., przy tak kosztownym zadaniu osiedle Sady zmuszone zostało do zaciągnięcia tzw. wewnętrznej pożyczki z funduszu remontowego Spółdzielni, niezbędnej do jego sfinansowania.

Mimo wielu problemów towarzyszących przedsięwzięciu udało się uzyskać efekt zgodny z założeniami. Taką opinię wyraził projektant, inwestorzy, mieszkańcy budynku oraz osoby postronne.

Niestety, bezpośrednio po zakończeniu robót ociepleniowych, dobre wrażenie estetyczne i wizualne związane z kolorystyką elewacji zostało zburzone przez jednorazowy akt wandalizmu nieodpowiedzialnego wykonawcy bohomazu, jaki pojawił się w nocy na szczycie północnym. Ogromne pretensje, rozgoryczenie i żal zostały wyrażone w liście skierowanym przez mieszkańców budynku do sprawcy tego głupiego czynu, umieszczonym w „miejscu przestępstwa”.

Problem z nielegalnym graffiti przybiera na sile i jest prawdziwą plagą. Straty, jakie powodują pseudo-grafficiarze są ogromne. Odnowione elewacje budynków stają się miejscem dla młodych ludzi do umieszczania dziwnych znaków, napisów. Na pewno nie można nazwać to sztuką. Dla większości jest to przejaw głupoty i braku odpowiedzialności za wspólne mienie.

Należy życzyć wszystkim korzystającym z tego budynku, jak i również przechodniom, aby mógł on „cieszyć oczy” przez długi czas.

KRZYSZTOF PUSZYŃSKI

Remonty zasobów KSM w latach 2013-2015

W trzyletnim planie remontów na lata 2013 - 2015 założono wysokość rocznych nakładów po 5.175.000 zł rocznie przy następujących założeniach:

a) nakłady na remonty wynikające z przeglądów zasobów mieszkaniowych oraz uwzględniające przyjęte kierunki działania spółdzielni i wnioski zgłaszane na Zebraniach Osiedlowych i Walnym Zgromadzeniu w wysokości 4.500.000 zł

w tym: AO1 - 1.275.714 zł, AO2 - 1.187.295 zł, AO3 - 992.516 zł, AO4 - 1.044.475 zł

b) nakłady na usuwanie wad technologicznych - usuwanie skutków stosowania ksyłamitu w mieszkaniach Osiedla Sady - 25.000 zł rocznie,

c) nakłady na remonty główne i bieżące dźwigów - 650.000 zł rocznie

Faktycznie zrealizowano roboty remontowe (wynikające z przeglądów) w poszczególnych latach na kwoty:

Porównując:

wyszczególnienie	AO1	AO2	AO3	AO4	Razem
kwota podstawowa planowana 2013 r., 2014 r., 2015 r.	1 275 714	1 187 295	992 516	1 044 475	4 500 000
wykonanie 2013	1 514 744	1 363 603	1 195 786	1 234 039	5 308 172
wykonanie 2014	1 503 441	1 554 656	1 279 371	1 352 221	5 689 689
plan 2015	1 763 626	1 575 691	1 552 840	1 386 642	6 278 799
ogółem koszty poniesione w latach 2013-2015 na remonty wynikające z przeglądów (rok 2015 wg planu)	4 781 811	4 493 950	4 027 997	3 972 902	17 276 660

- planowane nakłady w ciągu trzech lat - 13.500.000 zł
- poniesione koszty w ciągu trzech lat - 17.276.660 zł (nakłady roku 2015 - wg. planu)

REALIZACJA PLANU W ZAKRESIE RZECZOWYM

1. Wymiana stolarki okiennej - nakłady na ten cel zaplanowano tak, aby w skali Spółdzielni sfinansować w ciągu tych trzech lat wymianę ok. 4020 szt. okien.

wykonanie: 2013 r. - 1395 szt.
2014 r. - 873 szt.
plan 2015 r. - 490 szt.
Razem - 2758 szt.

Zmniejszono zakładany pierwotnie zakres robot, gdyż wymiana okien w mieszkaniach wg złożonych podań dobiega końca. We wszystkich Osiedlach pozostają do zrealizowania refundacje z tytułu wymiany okien we własnym zakresie przez członków. Znaczna część osób, którym przysługuje refundacja nie spełnia warunków wymaganych do wypłaty tj. posiadają zaległości czynszowe lub wymienione okna we własnym zakresie nie spełniają określonych warunków - brak zamontowanych nawiewników.

W okresie minionych trzech lat zaplanowano również wymianę okien na klatkach schodowych, co w znacznym stopniu powinno zmniejszyć straty ciepła.

Wykonano:

- okna na klatkach schodowych - 829 szt. w 36 budynkach
- naświetla klatek schodowych - 62 szt. w 15 budynkach
- okienka piwniczne - 82 szt. w 9 budynkach

2. Wykonano docieplenie stropodachów na 24 budynkach o pow. 1041 m², w tym: 11 975 m², w tym:

* docieplenie stropodachów niewentylowanych na 18 budynkach - 7 895 m²
* docieplenie stropodachów wentylowanych na 6 budynkach

- 4080 m²

Dodatkowo zrealizowano remont główny dachu na budynku Warszawska 47.

Dachy budynków po dociepleniu stropodachów ekofibrem wymagają krycia papą termozgrzewalną.

3. Remont klatek schodowych wykonano na 61. klatkach w 31. budynkach.

4. Wykonano remonty elewacji z pogrubieniem warstwy ocieplenia na wszystkich planowanych obiektach oraz dodatkowo na budynkach: Mazurska 68, Zielińskiego 3, Spółdzielcza 5, Zagórska 17b (50%), Konarskiego 3 (50%), Mazurska 77 (50%). Łącznie nowe elewacje z remontem ocieplenia polegającym na pogrubieniu warstwy styropianu wykonano na 14 budynkach, na 3 ścianach szczytowych budynków wysokich i 2 ścianach szczytowych budynków 5-kondygnacyjnych oraz rozpoczęto prace na 3 budynkach 5-kondygnacyjnych (o których mowa wyżej).

Ponadto wykonano remonty elewacji z dociepleniem na 2 budynkach w Bielinach zgodnie z wnioskiem z Pierwszej Części Walnego Zgromadzenia Członków - Bieliny KSM odbytego 7.05.2014 r. w ramach udzielonej pożyczki wewnętrznej, którą mieszkańcy będą spłacać do 30.05.2019 r.

5. Wymiany pionów instalacji elektrycznej - dokonano w 7 budynkach - 13 klatkach, tj. 57 pionów elektrycznych.

6. Modernizacja pionów instalacji p.pożarowej - w ciągu trzech lat wykonano 21 pionów pożarowych w 13 budynkach.

Prace te realizujemy od 2009 r. Dotychczas na 70 pionów pożarowych w 29 budynkach - przebudowano 44 pionów pożarowe w 19 budynkach

7. W zakresie prac brukarskich - w ciągu ostatnich trzech lat wykonano nowe nawierzchnie chodników w rejonie pięciu budynków o pow. 2210 m², wymianę nawierzchni na 1455 m² ciągów pieszo-jezdnich, 240 m² miejsc postojowych oraz wymianę nawierzchni i zagospodarowania 2 skwerów w os. Zagórska-Północ i jednego placu zabaw w osiedlu Sady.

W ramach robót brukarskich zrealizowano dodatkowo: chodnik w rejonie bud. Chopina 15 oraz w ramach oszczędności - sfinansowano budowę 2 altan śmietnikowych w osiedlu Sady.

Z robót zaplanowanych do wykonania w latach 2013-2015 nie zrealizowano modernizacji hydroforni przy ul. Mazurskiej z powodu długotrwałych uzgodnień z Wodociągami Kieleckimi. Ostateczne uzgodnienie projektu budowlanego otrzymaliśmy dopiero 12 października br. Zarząd zdecydował, że wybór wykonawcy nastąpi jeszcze w roku bieżącym, a realizacja tego zadania będzie się odbywała w trzech etapach.

Wszystkie odstępstwa od planu, zarówno rezygnacja z niektórych zadań, jak również zwiększenie zakresu opiniowane były przez Radę Osiedli.

We wrześniu br. przeprowadzona została kontrola wewnętrzna realizacji planu perspektywicznego remontów zasobów na lata 2013-2015, która potwierdziła realizację zadań zgodnie z przyjętymi przez Radę Nadzorczą w lutym 2013 r. założeniami.

W ciągu 2,5 roku - wykonano również wymianę skażonych podłóg w 8 mieszkaniach wydatkując na ten cel 58 150 zł

W okresie od 2013 do 2015 r. wykonano remonty główne 12 dźwigów, w tym w jednym przypadku ze zwiększeniem ilości przystanków z 6 do 10, wymiany drzwi szybowych w 2 dźwigach, wymiany zespołu napędowego i modernizację sterowania - 2 dźwigów oraz remonty bieżące związane z bezpieczeństwem użytkownika.

JOLANTA ROKICKA
Kier. Działu Technicznego KSM

Skrzyżowanie ul. Sandomierskiej z Daleką

Zmiana regulaminów, rewitalizacja osiedli, ogrzewanie

Rada Nadzorcza w drugim półroczu 2015 r.

Od lipca do listopada br. Rada Nadzorcza Kieleckiej Spółdzielni Mieszkaniowej obradowała czterokrotnie, tj. w każdym miesiącu od sierpnia. Lipiec tradycyjnie co roku jest w KSM dla Rady miesiącem wakacyjnym.

Sierpniowe posiedzenie było poświęcone omówieniu zagadnień związanych z przystąpieniem Spółdzielni do zadań rewitalizacji przestrzeni publicznej w ramach „Lokalnego programu rewitalizacji obszarów miejskich, przemysłowych i powojkowych w mieście Kielce”. Rada dyskutowała wytypowane przez Zarząd obszary w zasobach KSM, które Spółdzielnia mogłaby zgłosić do miejskiego programu. Omówiono zakres niezbędnych prac oraz możliwości finansowe samej Spółdzielni, ponieważ program przewiduje wkład własny beneficjentów. Wzięto pod uwagę korzyści płynące z przeprowadzenia poszczególnych prac, ponieważ program rewitalizacji ma polegać na urbanizacji przestrzeni publicznej poprzez wspieranie wartości społecznych takich jak komunikacja czy kontakty międzyludzkie.

Jako że współfinansowanie zadań rewitalizacyjnych we wszystkich osiedlach leży poza możliwościami finansowymi Spółdzielni, a właściciele mieszkań wyodrębnionych musieliby partycypować w kosztach przedsięwzięcia w danej nieruchomości, Rada Nadzorcza postanowiła wstrzymać się z ostateczną decyzją w tej sprawie.

Temat powrócił w następnym miesiącu. We wrześniu br., po długiej dyskusji, Rada podjęła uchwałę o przystąpieniu Kieleckiej Spółdzielni Mieszkaniowej do programu miejskiego i zgłoszenie do niego rewitalizacji przestrzeni publicznej parku osiedlowego w osiedlu Zagórska-Południe u zbiegu ul. Bohaterów Warszawy i ul. Tarnowskiej.

Na wrześniowym posiedzeniu Rada Nadzorcza uchwaliła plany pracy na drugie półrocze 2015 r. zarówno poszczególnych komisji, jak i samej Rady. Podjęła ponadto uchwałę w sprawie wysokości miesięcznych stawek opłat zależnych od Spółdzielni za użytkowanie lokali od 1 stycznia 2016 r.

Dyrektor Zakładu Energetyki Ciepłej przedstawił natomiast informację dotyczącą opłacalności inwestowania przez Spółdzielnię w zakresie dostaw ciepła i ciepłej wody na rzecz odbiorców zewnętrznych. Rada przyjęła do wiadomości, że nowe inwestycje w zakresie dostaw energii ciepłej dla odbiorców zewnętrznych zlokalizowanych w pobliżu sieci ciepłowniczej KSM są korzystne dla Spółdzielni i nie przyniosą strat finan-

sowych, a pomniejszając powstałe w kotłowniach rezerwy ciepłe (poprzez zwiększenie sprzedaży), ograniczają wzrost cen jednostkowych. Ciepło było przedmiotem analiz Rady również w listopadzie br. Dyrektor Zakładu Energetyki Ciepłej odpowiadał na pytania dotyczące dyskutowanej przez Radę Nadzorcą analizy wyników rozliczenia kosztów centralnego ogrzewania za sezon grzewczy 2014/2015.

W drugim półroczu 2015 r. Rada Nadzorcza KSM uchwaliła zmiany w dwóch obowiązujących w Spółdzielni regulaminach. Jeden z nich, tj. regulamin porządku domowego dla użytkowników lokali mieszkalnych w KSM, w całości został poddany nowelizacji, zaś regulamin przetargu na lokale spółdzielcze z odzysku przyznawane na warunkach odrębnego prawa własności lokalu został zmieniony w niewielkim stopniu.

Sporo miejsca Rada Nadzorcza poświęciła gospodarce remontowej Spółdzielni. Na październikowym posiedzeniu Rada przeanalizowała i przyjęła sprawozdanie z realizacji perspektywicznego planu remontów w Kieleckiej Spółdzielni Mieszkaniowej na lata 2013-2015, a także uchwaliła kolejny plan perspektywiczny obejmujący założenia remontowe zasobów Spółdzielni na lata 2016-2018.

W mijającym półroczu Rada podejmowała także decyzje z zakresu członkostwa w Spółdzielni. Osiem osób, które utraciły prawo do lokalu (np. w wyniku zbycia lub po podziale majątku dorobkowego po rozwiązaniu małżeństwa), nie mają innych lokali w zasobach KSM i nie złożyły dobrowolnej rezygnacji z członkostwa, zostały wykreślone przez Radę Nadzorcą z rejestru członków.

Rada postępuje tu zgodnie z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 5 lutego 2015 r., zgodnie z którym członkami spółdzielni nie mogą być osoby, które, będąc członkami, zbyły lub w inny sposób utraciły prawo do lokali w spółdzielni lub w budynkach przez nią zarządzanych. Dwóm osobom, które uregulowały zadłużenie, członkostwo zostało przywrócone.

Zgodnie z przyjętymi w KSM zasadami Rada Nadzorcza realizowała swoje planowe zadania, wynikające ze statutowych kompetencji. Dokonała zatem wyboru podmiotu badającego sprawozdanie finansowe Spółdzielni za 2015 r., a także analizowała wyniki ekonomiczne Spółdzielni. Co kwartał bowiem Zarząd przedstawiał Radzie Nadzorczej informację o realizacji zadań planu gospodarczo-finansowego KSM, we wrześniu za pierwsze półrocze, natomiast w listopadzie – za trzy kwartały 2015 r.

Poza realizacją zagadnień wynikających z planu pracy na drugie półrocze Rada Nadzorcza na bieżąco rozpatrywała wnioski i interwencje członków Spółdzielni, głównie w sprawach związanych z rozliczeniem kosztów ogrzewania.

JOANNA MAZUR

Srebrny jubileusz „Bocianka”

26 października 1990 roku Zebranie Przedstawicieli Członków KSM przyjęło uchwałę o podziale Spółdzielni i wyodrębnieniu z jej struktur nowej Spółdzielni Mieszkaniowej „Bocianek”, która 1 stycznia 1991 roku rozpoczęła swą działalność statutową. Dziś SM „Bocianek” obchodzi jubileusz 25 - lecia. To okazja do przybliżenia osiągnięć bliskiej nam „spółdzielni - córki”.

Przez okres 20 lat historia „Bocianka” trwale związana była z losami KSM. W 1970 roku Miejska Rada Narodowa podjęła decyzję o powstaniu nowej dzielnicy miasta Kielce - Północ. Rok później rozstrzygnięto konkurs na budowę między innymi nowego osiedla „Bocianek”, pod które przeznaczono teren obejmujący 41 hektarów. Miało to być osiedle wzorcowe, a kielecki Inwestprojekt za projekt „Bocianka” otrzymał II nagrodę w konkursie na najlepiej zagospodarowane osiedle w kraju.

Budowę rozpoczęto w 1973 roku. Na przestrzeni kolejnych lat powstawały pięciokondygnacyjne budynki mieszkalne, szkoła podstawowa, przedszkole, ośrodek WSS „Praktyczna Pani”, klub osiedlowy „Kumak”, pawilony handlowo-usługowe.

„Bocianek”, który w momencie zasiedlania pierwszych budynków trochę żartobliwie, ale też ironicznie nazywany był „błociankiem”, przeobraził się w dobrze zagospodarowane, przyjazne mieszkańcom osiedle. Zaczął tętnić życiem: na szkolnym boisku i osiedlowych kortach tenisowych organizowano zawody sportowe i dyskoteki na łyżwach, dzieci uczestniczyły w zajęciach dziecięcego teatryku „Bajka” czy zespołu tanecznego „Żabki”, kobiety w imprezach ośrodka „Praktycznej Pani”. Szczególną troską objęto również osoby starsze, samotne i niepełnosprawne.

W styczniu 1991 roku przed nową SM „Bocianek”, która rozpoczynała działalność statutową stało wiele wyzwań. Dzięki determinacji i zaangażowaniu działaczy społecznych, członków Zarządu, pracowników i mieszkańców „Bocianek” może poszczycić się dzisiaj uznaną pozycją w środowisku kieleckich spółdzielni mieszkaniowych. Obecnie Spółdzielnia posiada 2.682 mieszkania i zrzesza 2.190 członków. Zamieszkuje je około 7 tysięcy kielczan, którzy korzystają z wybudowanych na terenie osiedla instytucji użyteczności publicznej i punktów

handlowo-usługowych, takich jak: uczelnia wyższa, dwie szkoły podstawowe, dwa przedszkola, żłobek, przychodnia zdrowia, apteka, poczta, biblioteka, parking strzeżony, klub seniora, świetlica dla dzieci, klub dla młodzieży, szkoła językowa, liczne sklepy, a nawet jadalnia.

Na przestrzeni lat wiele starań i wysiłków włożono w remont i modernizację istniejących zasobów mieszkaniowych, a także w zagospodarowanie osiedlowej przestrzeni. W ostatnim okresie powstały dwa nowoczesne boiska wielofunkcyjne, pięć kolorowych placów zabaw dla dzieci, ścieżki rowerowe i ciągi spacerowe. „Bocianek” jest też osiedlem bogatym w tereny zielone, które sprzyjają atmosferze relaksu i wypoczynku. Wszystko to sprawia, że stał się on atrakcyjną nie tylko ze względu na korzystne położenie, ale też bogatą infrastrukturą, dzielnicą Kielce.

Spółdzielnia nie koncentruje się tylko na utrzymaniu istniejących zasobów mieszkaniowych. W 2011 roku rozpoczęto trwającą 4 lata budowę osiedla „Nowy Bocianek” z 251 mieszkaniami i 10 lokalami użytkowymi w nowoczesnie zaprojektowanych budynkach mieszkalnych z garażami podziemnymi. W planach uwzględniono powstanie wielopoziomowego parkingu, jako rozwiązania palącego problemu braku miejsc postojowych, z którym borykają się obecnie wszyscy zarządcy nieruchomości.

Dziś „Bocianek” jest dobrze zarządzaną spółdzielnią otwartą na nowoczesność. Jest też laureatem prestiżowych nagród: w 2011 roku przyznano mu statuetkę nagrody gospodarczej Skrzydła 2011 - za nowatorskie rozwiązania współpracy, a w 2012 roku spółdzielnia została mianowana Solidnym Partnerem Miasta Kielce.

Okazją do podsumowania osiągnięć oraz zakreślenia planów na przyszłość stała się zorganizowana w dniu 14 października br. gala jubileuszowa. Uczestniczyło w niej blisko 200 gości, w tym świętokrzyscy parlamentarzyści, przedstawiciele władz miasta, reprezentanci władz wszystkich kieleckich spółdzielni mieszkaniowych oraz liczne grono członków Spółdzielni.

W trakcie gali 11 osobom wręczono odznaczenia „Zasłużony Działacz Ruchu Spółdzielczego”.

W okolicznościowych przemówieniach podkreślano wagę spółdzielczości mieszkaniowej, jako dobrze funkcjonującego modelu zarządzania wspólnym majątkiem, który świetnie sprawdza się również w realiach gospodarki wolnorynkowej. „Bocianek” może być tego najlepszym przykładem.

Z okazji srebrnego jubileuszu pragniemy przekazać działaczom społecznym, Zarządowi, pracownikom i mieszkańcom Spółdzielni Mieszkaniowej „Bocianek” serdeczne wyrazy uznania za zdobyte na przestrzeni 25 lat osiągnięcia oraz życzyć spełnienia wszystkich zamierzeń i planów.

I oczywiście, stu lat.

Na zdjęciach: u góry nowoczesne budynki „Nowego Bocianka”, u dołu: wśród gości jubileuszowej gali Zdzisław Wójtowicz przewodniczący Rady Nadzorczej i Maciej Solarz prezes Zarządu KSM

ANNA SIKORA

W 2016 roku stawki opłat zależne od Spółdzielni pozostaną bez zmian

Obowiązujące stawki eksploatacji w nieruchomościach mieszkaniowych za użytkowanie lokali mieszkalnych zajmowanych zarówno przez członków Spółdzielni jak i osoby niebędące członkami będą obowiązywać również od 1 stycznia 2016 roku.

Wysokość przyszłorocznych kosztów została oszacowana na bazie planowanej ich realizacji w roku 2015, zweryfikowanej o prognozowany wskaźnik inflacji w wysokości 101,7% (wg założeń projektu budżetu państwa na rok 2016). Uwzględniono planowane w poszczególnych nieruchomościach nadwyżki z eksploatacji i utrzymaniu nieruchomości mieszkaniowych na koniec 2015 roku, dofinansowanie eksploatacji częścią planowanego zysku oraz wpływy odsetek za nieterminowe wpłaty należnych opłat za mieszkania.

Faktyczny wynik z rozliczenia kosztów i przychodów nieruchomości mieszkaniowych na koniec 2015 roku będzie rozliczony w II półroczu 2016 roku.

Fundusz remontowy w roku 2015 został dofinansowany częścią zysku wypracowanego w 2014 r. w kwocie 300.000 zł, co w przeliczeniu na 1 m² powierzchni użytkowej mieszkań zajmowanych przez członków spółdzielni wynosi 0,08 zł/m²/m-c. W związku z powyższym osoby, które nie są członkami Spółdzielni będą obciążone odpisem na fundusz remontowy zasobów lokalowych na 2016 rok wyższym o kwotę 0,08 zł/m²/m-c od członków.

W rezultacie odpisy na remonty w zasobach lokalowych KSM kształtować się będą następująco:

- 1,45 zł/m²/m-c dla członków Spółdzielni
- 1,53 zł/m²/m-c dla osób które nie są członkami Spółdzielni.
- 0,30 zł/m²/m-c dla członków Spółdzielni (użytkowników mieszkań przy ul. Warszawskiej 49)
- 0,38 zł/m²/m-c dla osób, które nie są członkami Spółdzielni (użytkowników mieszkań przy ul. Warszawskiej 49)

Opłaty za korzystanie z dźwigów osobowych zmniejszone zostaną w 3 nieruchomościach, a w 16 nieruchomościach pozostaną bez zmian i będą kształtować się następująco:

- 5,00 zł/ 1 osobę /m-c w 9 nieruchomościach
- 5,50 zł/ 1 osobę /m-c w 5 nieruchomościach
- 6,00 zł/ 1 osobę /m-c w 3 nieruchomościach
- 6,50 zł/ 1 osobę /m-c w 1 nieruchomości
- 0,10 zł / m²/m-c Warszawska 49

Jednocześnie przypomina się, że podobnie jak w roku 2015 z opłat za eksploatację dźwigów wyłączeni są członkowie Spółdzielni dysponujący spółdzielczym prawem do lokalu (lokatorskie lub własnościowe) zamieszkujący partery, a członkowie Spółdzielni ze spółdzielczym prawem do lokalu mieszkający na I piętrze wnoszą opłaty w wysokości 50%.

Najemcy lokali mieszkalnych i osoby, które nie są członkami spółdzielni oraz właściciele lokalu z prawem odrębnej własności, którzy są lub nie są członkami wnoszą opłaty za dźwig w pełnej wysokości, bez względu na położenie zajmowanego mieszkania.

Na nie zmienionym poziomie pozostają również cena za 1m³ wody i ścieków oraz stawki opłat za wywóz segregowanych odpadów komunalnych.

NIERUCHOMOŚCI GARAŻOWE

Stawki eksploatacji w 19 nieruchomościach garażowych ustalono w wysokości wynikającej z przewidywanych kosztów na 2016 rok (indywidualne dla każdej nieruchomości garażowej).

Stawki opłat eksploatacyjnych za użytkowanie garażu (netto) od 1 stycznia 2016 r. w 12 nieruchomościach garażowych, wyposażonych w instalację energii elektrycznej uległy zwiększeniu, z powodu konieczności wykonania pomiarów rezystancji i ochrony przeciwporażeniowej.

Koszt przeglądu w przeliczeniu na 1m² powierzchni użytkowej garażu wynosi około 0,25 zł/m²/m-c. W siedmiu kolejnych nieruchomościach, gdzie użytkownicy nie posiadają instalacji energii elektrycznej pozostawiono opłaty na niezmiennym poziomie.

W nieruchomościach, w których zwiększono opłaty, stawki kształtują się następująco:

- 0,68 zł/m²/m-c - 1 nieruchomość
- 0,76 zł/m²/m-c - 1 nieruchomość
- 0,93 zł/m²/m-c - 6 nieruchomości
- 0,96 zł/m²/m-c - 3 nieruchomości
- 0,97 zł/m²/m-c - 1 nieruchomość

Szczegółowe stawki opłat obowiązujące od 1 stycznia 2016 r. dla poszczególnych nieruchomości mieszkaniowych i garażowych będą dostępne od nowego roku na stronie internetowej www.ksm.pl

HALINA JANUSZEK

W przyszłym roku

Nowy skwer przy „lotnisku”

Na zdjęciu: fontanna na skwerze przy ul. Źródłowej i Sandomierskiej

Modernizacja i przebudowa skweru na skrzyżowaniu ulic Sandomierskiej i Źródłowej tzw. „lotniska” – to przyszłoroczna inwestycja miasta, w ramach budżetu obywatelskiego. Zagłosowało na nią 3423 osoby. Z pewnością byli wśród nich mieszkańcy KSM. Na inwestycję przeznaczono w budżecie 400 tys. złotych.

Po zakończeniu prac powstanie estetyczny układ zachodniej części terenów KSM – od ul. Bohaterów Warszawy do Sandomierskiej. Wcześniej, bo jeszcze w grudniu br., zakończona zostanie przebudowa ul. Stanisława Kostki, która dostanie nową nawierzchnię i oświetlenie. (K)

Testament z zapisem windykacyjnym

Od 23 października 2011 r. uległy istotnej zmianie zasady dziedziczenia w Polsce. Do prawa spadkowego wprowadzono nowy instrument pod nazwą zapisu windykacyjnego. Dzięki niemu możliwe jest rozporządzenie w testamentie konkretnymi składnikami spadku na rzecz konkretnych osób.

Wprowadziła je ustawa z 18 marca 2011 r. o zmianie ustawy - kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U.Nr.85 poz.458 nowy art.981 1-6 k.c.)

Uwagi ogólne

Dotychczas spadkobiercy nabywali wspólnie cały spadek, a udział każdego z nich był określany w formie ułamka. Dziedziczyli więc 1/2 majątku czy 1/3, a nie poszczególne jego części np.: dom, samochód, lokal mieszkalny czy użytkowy, działkę, cenny obraz. Aby stać się właścicielem majątku otrzymanego po zmarłym, trzeba było przeprowadzić postępowanie sądowe o stwierdzenie nabycia spadku. Następnie dokonać działu tego spadku czyli określić komu przypadną poszczególne składniki majątku.

To wszystko zmienił zapis windykacyjny.

Jak to działa

Zapis windykacyjny może być ustanowiony tylko w testamencie sporządzonym w formie aktu notarialnego. Chodzi o to aby był precyzyjny i nie budził wątpliwości. Dzięki temu dziedziczenie może potwierdzić notariusz, nie trzeba iść do sądu.

Przedmiotem zapisu może być:

- * rzecz oznaczona co do tożsamości np.: nieruchomości, samochód,
- * zbywalne prawo majątkowe np.: Spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu czy odrębna własność lokalu, papiery wartościowe,
- * przedsiębiorstwo czy gospodarstwo rolne,
- * ustanowienie użytkowania lub służebności.

Przedmiot zapisu w chwili otwarcia spadku, musi należeć do spadkodawcy i jest wyłączony z masy spadkowej. Pozostała część spadku podlega normalnemu podziałowi w ramach dziedziczenia. Osoba która przyjmuje w zapisie windykacyjnym np.: samochód, może nadal uczestniczyć w postępowaniu spadkowym dotyczącym pozostałej części majątku zmarłego.

W zapisie windykacyjnym nie można jednak rozdisponować rzeczami przyszłymi, a także przedmiotami lub przedmiotem, który nie należy do spadkodawcy np.: mieszkanie stanowiące wspólność małżeńską, albo spadkodawca był zobowiązany do zbycia przedmiotu zapisu.

Zapis windykacyjny można odrzucić, tym bardziej, gdy przedmiot spadku jest obciążony długami. Przepisy obciążają bowiem odpowiedzialnością za długi spadkowe także osoby otrzymujące składniki majątku spadkodawcy w drodze zapisu windykacyjnego.

Testament w którym ustanowiony został zapis windykacyjny, może być przez testatora odwołany lub zmieniony do ostatniej jego godziny życia, albo może sprzedać rzecz objętą zapisem. Oznacza to, że zapisobierca nie może być pewny czy dany przedmiot majątku testatora stanie się jego własnością.

Majątek przejęty na podstawie zapisu windykacyjnego od

najbliższej rodziny (małżonek, dzieci, rodzice, wnuki) jest zwolniony z podatku od spadków i darowizn.

Przekazany w zapisie windykacyjnym składnik majątku trzeba w ciągu 6 miesięcy zgłosić w urzędzie skarbowym. Jeżeli jego wartość nie przekracza kwoty 9.637 zł gdy nabywca należy do I grupy podatkowej, wtedy do urzędu skarbowego nie zgłaszamy.

MACIEJ SOLARZ

Na ul. Poczieszka kasztany zakwitły ponownie... we wrześniu.

Procedura zabierania prawa jazdy do zmiany?

Od 18 maja br. obowiązują przepisy na podstawie których, jeżeli kierowca

* w obszarze zabudowanym przekroczy o ponad 50 km/h limit prędkości, traci automatycznie prawo jazdy na 3 miesiące, bez decyzji sądu,

* przewozi w samochodzie osobowym zbyt wiele osób - trzech lub więcej pasażerów ponad limit, na który pozwala dowód rejestracyjny, obligatoryjnie zatrzymywane jest prawo jazdy na 3 miesiące bez decyzji sądu.

W obu przypadkach dodatkowo kierowca otrzymuje mandat i punkty karne.

Zaostrzenie przepisów w tym zakresie wzbudziło wątpliwości Rzecznika Praw Obywatelskich, który w tej sprawie skierował wnioski do Trybunału Konstytucyjnego.

Zdaniem Rzecznika zabranie dokumentu na drodze narusza zasady zakazu podwójnego karania za ten sam czyn (mandatem i zatrzymaniem prawa jazdy). Jest to szczególnie dolegliwe dla kierowców zawodowych, dla których prawo jazdy jest niezbędnym narzędziem pracy.

Rzecznik zwrócił uwagę także na utrudnianie odwołania się od decyzji o zatrzymaniu prawa jazdy. Nie są tu bowiem brane pod uwagę i nie mają znaczenia żadne elementy o charakterze subiektywnym, ani stopień winy, ani społeczna szkodliwość, ani poziom karygodności.

Automatycznie zabrane prawo jazdy prowadzi do sytuacji, w której rozpoznanie odwołania praktycznie zawsze następować będzie po upływie 3 miesięcznego terminu, na jaki zatrzymano prawo jazdy. Chodzi więc o racjonalne reguły postępowania i danie kierowcom szansy na skuteczne odwołanie się od decyzji o zatrzymaniu tego dokumentu.

Jeżeli Trybunał Konstytucyjny potwierdzi wątpliwość Rzecznika Praw Obywatelskich, policja nie będzie mogła zabierać prawa jazdy za szybką jazdę. (MaS)

Poradnik dobrych manier

Co znaczy skrót RSVP

Na zaproszeniach na przyjęcia czy inne imprezy przewidziane na dużą liczbę gości po informacjach o miejscu, dacie, godzinie i okazji coraz częściej pisze się cztery literki – RSVP (z języka francuskiego „repondez s’il vous plait”) czyli organizator imprezy prosi o odpowiedź czy przyjdziemy.

Na takie zaproszenie należy szybko odpowiedzieć. Odpowiedź najczęściej podajemy telefonicznie, elektronicznie bądź na piśmie, gdy nie jest podany numer telefonu lub poczty e-mail. Gdy odpowiadamy negatywnie, odmowę należy grzecznie uzasadnić.

Witanie gości

Uzależnione jest od stopnia zażyłości z nimi. Od podania ręki do uścisków i pocałunków z tzw. dubeltówki. Każdych następnym gości należy zaanonsować obecnym np.: państwo Nowakowie – nasi znajomi z wakacji lub państwo Wiśniewscy – nasi przyjaciele z pracy. Jeżeli na przyjęciu będzie gość honorowy np.: szef lub wybitna osobowość, to jemu należy przedstawić pozostałych przyjaciół i znajomych. Czas powitania mija wraz z odstawieniem szklaneczek po drinkach i rozsądzeniu gości za stołem. Spóźnialskich należy tylko zaanonsować – państwo Iksińscy i jak najsprawniej posadzić na zaplanowanych miejscach przy stole.

Prezenty

Przy zwykłym spotkaniu towarzyskim prezenty nie są konieczne. Wystarczą kwiaty dla gospodyni. Gdy znany gust gospodarza można przynieść butelkę wyjątkowego trunku, jeżeli są to

imieniny, urodziny, rocznica ślubu czy inna tego typu okazja, powinniśmy przyjść z upominkiem. Nie przesadzać z ceną.

Ważniejsza jest pamięć i pomysł. Otrzymujący prezent powinien rozpakować go i podziękować. Pokazywanie wszystkim gościom każdego prezentu nie jest konieczne. Powinny one jednak stać w takim miejscu by chcący mogli je obejrzeć. Gdy w podarunku dostaliśmy butelkę trunku, nie musimy jej natychmiast otwierać i rozlewać do kieliszków. Można ją zostawić na następną okazję.

Zachowanie przy stole

Przy stole należy siedzieć prosto i spokojnie, z pewnym luzem. Nie należy kiwać się na krześle i suwać nim na wszystkie strony. Nie wolno trzymać rąk pod stołem lecz na nim. Nie opierać także o blat i nie podierać rękami brody. Nie bawić się nożem czy widelcem i nie bębnić nerwowo palcami. Nie przytupywać pod stołem, ani w rytm muzyki, ani w rytm rozmowy. W żadnym wypadku nie zsuwać butów ze stóp, nawet jeśli są niewygodne. Nie lizać palców, tylko wytrzeć w serwetkę lub umyć.

Przyjęcia nie należy spędzać w milczeniu. Rozmowy są jednak dozwolone tylko z najbliższymi sąsiadami i nie wychylamy się zza pleców sąsiada. Nie musimy mówić wtedy nadmiernie głośno i nie zakłócamy rozmów innym. Unikamy szeptów.

Gdy rozmowa zmierza w niebezpiecznym kierunku i może doprowadzić do zbyt silnych sporów, gospodarz w sposób taktowny może przerwać każdy wywód, prosząc o głos i wygłaszając ważny, związany z wydarzeniem rodzinnym (nawet wymyślonym ad hoc) toast. c.d.n

Na podstawie „Biesiada Polska” z 2009 r.
Opracował (MaS)

Loki 2015

IV Ogólnopolski Konkurs Fryzjerski Loki 2015 rozgrywany w Kielcach wygrała Dominika Nowak – uczennica Prywatnego Technikum Zawodowego Pro-Fil.

Przez cały dzień 18 października br. w salach WDK w Kielcach rywalizowali młodzi fryzjerzy. Wyłoniona dziesiątka finalistów musiała przygotować fryzurę ślubną panny młodej z elementami plecionek i warkoczy.

Modelki zostały przydzielone przed samym konkursem. Regulamin zabraniał używania trespek, dopinek, a ozdoby można było używać z umiarem. Natomiast konieczne były plecionki i warkocze.

Pracy młodych fryzjerów na scenie przyglądali się widzowie. Fryzury oceniało trzyosobowe jury: styliści Marta Robak z Wrocławia, Włodzimierz Białkowski z Tomaszowa Mazowieckiego oraz Marta Orzeszyna – autorka książki „Antoine Cierplikowski. Król fryzjerów, fryzjer królów”.

Jury głosowało jednogłośnie. Wygrała fryzura wykonana przez Dominikę Nowak z Prywatnego Technikum Zawodowego Pro-Fil w Kielcach. W nagrodę otrzymała m.in. Puchar Marszałka Województwa Świętokrzyskiego Adama Jarubasa, kosmetyki i urządzenia przydatne w pracy fryzjera oraz wycieczkę do Brukseli.

Druga nagroda przypadła w udziale Annie Dziuban z Niepublicznego Technikum w Tarnowie, zaś trzecia – Sylwi Szymczak z Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych numer 6 w Tomaszowie Mazowieckim.

Podczas konkursu na scenie wystąpili: Studio Tańca i Stylu Rewanż oraz Magdalena Paradziej oraz gwiazda Krystian Adam Krzeszowiak – tenor.

Organizatorem konkursu byli: Zespół Szkół Pro-Fil oraz Wojewódzki Dom Kultury w Kielcach. Modelki wystąpiły w sukniach ślubnych z kieleckich salonów Promariage i Pronuptia.

Laureatka konkursu (w środku) w nagrodę pojedzie do Brukseli

W klubie „Słoneczko”

15 lat tworzą gobeliny

„Czasem siedzę nad gobelinem po parę godzin dziennie. Najbardziej fascynujące jest tworzenie takich, w których zastosowane są różnorodne sploty, pojawia się skóra, sznurek, drewno, a czasem nawet grube powrozy, po które trzeba specjalnie jechać na wieś. W takim gobelinie istotny jest układ, kształt, barwa. Takie tkanie jest dla mnie największą przyjemnością i daje satysfakcję.”

Maria Sajdak

Emerytowana pielęgniarka Maria Sajdak urodziła się w 1935 roku. Tkactwem zainteresowała się w latach 70., gdy na jednej z wystaw absolwentów kieleckiego „Plastyka” zobaczyła gobeliny. Zafascynowana tkaninami artystycznymi ukończyła kurs w ośrodku „Praktycznej Pani”. Po raz pierwszy pokazała swoje prace na wystawie pracowniczej „Polmo-SHL” w 1980 roku. Indywidualnie pierwszy raz zaprezentowała się na wystawie w Warszawie w 1985 roku. Wciąż doskonali swój warsztat, szuka nowych splotów, form a także surowców do tkania prac. Ta zmułna i pracowita dziedzina sztuki stała się pasją autorki, której poświęca wolny czas. Źródłem natchnienia jest dla niej przede wszystkim natura, której uroki pokazuje w tkaninach. Czasem mały jej fragment uznaje za inspirujący np. liść usychający na ziemi. Za prawdziwą kopalnię twórczych możliwości uznaje jaskinię z jej bogactwem szaty naciekowej i załamań przestrzeni. Widziane przez okno autobusu stare drzewo, „ubiera w wiosenną szatę” kolorów i światła. Takie spróchniałe drzewo stało się tematem do wykonania tkaniny przestrzennej. Tego rodzaju prace powstają niezwykle rzadko. Odbite na serwetce dno mokrej filiżanki staje się projektem, który potrafi wykorzystać w tkaninie. Ma w swoim dorobku ponad 200 gobelinów, które prezentowała na licznych wystawach zbiorowych i indywidualnych w Kielcach oraz na terenie kraju i za granicą.

Chęć pani Marii dzielenia się umiejętnościami i miłością do splotów, węzełków i warkoczy, stała się inspiracją w 2000 r. do organizacji cyklicznych zajęć w formie warsztatów. Najpierw była nauka podstaw, poznawanie technik i pokazywanie, że każdy może stworzyć gobelin.

Najbardziej wytrwałe uczestniczki wracają w następnych latach, bo to dziedzina, która wymaga cierpliwości i ciągłości. Dzięki temu rosną ich umiejętności i ujawniają się indywidualności artystyczne. Pani Maria stale dopinguje swoje podopieczne ale zawsze zostawia dużo swobody, zwłaszcza w wyborze tematu. Kiedy przychodzą kryzysy, pomaga, mobilizuje w trudnych momentach. Jest przyjaciółką w tych artystycznych zmaganiach, a nie surowym nauczycielem. Wprowadza nie tylko w arkana techniczne i artystyczne, ale mobilizuje do publicznych pokazów w formie wystaw. Sama daje przykład realizując kolejne, własne pomysły artystyczne. „Prace zaczynają żyć własnym życiem wtedy, kiedy zobaczy się je w formie ekspozycji.”

W ciągu 15. lat w zajęciach uczestniczyły 25 pań, które poznawały tajniki tkactwa. Powstało ponad 100 tkanin, które udało nam się skatalogować. Należy przypuszczać, że ich liczba jest o wiele większa, ponieważ nie wszystkie są w naszym archiwum fotograficznym. Ich miniatury znalazły się w okolicznościowym katalogu.

We wrześniu 2015 r. minęło 15 lat istnienia sekcji. To skłoniło nas do pokazania na wystawie retrospektywnej 36 prac kilku najwytrwalszych uczestniczek: Anny Kateusz, Elżbiety Nadolnej, Elżbiety Próchnickiej, Danuty Grzelec, Marii Latos oraz Marii Sajdak.

Jest coś magicznego w tych pracach. Pejzaże, kwiaty, jaskinie, tkaniny przestrzenne, kubistyczne, tworzą niepowtarzalny klimat, pełen światła i koloru. Bywa, że autorki tworzą według tego samego projektu, a efekt końcowy jest zupełnie inny. To świadczy o różnorodności poszukiwań i wrażliwości artystycznej. Nigdy nie rywalizują ze sobą, a zawsze wspierają się i pomagają sobie nawzajem. Panie uczestniczyły również w warsztatach artystycznych z udziałem dzieci i młodzieży gimnazjalnej z Zespołu Szkół Ogólnokształcących Nr 6 w Kielcach. W czasie warsztatów z cyklu „Spotkania ze sztuką”, organizowanym od kilku lat przez Klub „Słoneczko” przekazywały im swoją pasję i technikę tkactwa. Bardzo przeżywają każdy publiczny pokaz. Tak było również teraz. Wystawie towarzyszył film, który powstał z materiałów fotograficznych Klubu. Ze względu na stan zdrowia, w otwarciu wystawy nie uczestniczyła pani Maria Sajdak. W czasie 15 lat istnienia sekcji, tkaniny prezentowane były od 2002 r. na 10 wystawach indywidualnych i zbiorowych.

ELŻBIETA SORBIAN

Dlaczego Uroczysko, to Uroczysko

Barwinek, Bukówka, Szydłówek, Wielkopole czy Sieje to nazwy licznych dzielnic i osiedli naszego miasta. Zazwyczaj nie zastanawiamy się, dlaczego noszą one takie, a nie inne miana. Często pochodzą one od nazw geograficznych i topograficznych, czasem charakteryzują występującą niegdyś na danym terenie roślinność. A niektóre z nich powstały w wyniku ogłoszonych konkursów i plebiscytów.

Nazewnictwo kieleckich dzielnic i osiedli ma bardzo bogatą i różnorodną etymologię. Część z nich określa ich położenie topograficzne, np. Pod Telegrafem od nazwy wzniesienia Telegraf, Podkarczówka – od Karczówki, Ślichowice – od znajdującej się w pobliżu góry Ślichowicy, której nazwa skądinąd zapożyczona została najprawdopodobniej z języka niemieckiego od słowa schlich, oznaczającego manowce bądź ukryte ścieżki.

Zagórze dla mieszkańców dawnych Kielc było jedyną osadą położoną „za górą”, a dzielnica Wielkopole, obejmująca obecnie w większości teren osiedli KSM, posadowiła się na terenie rozległego obszaru pól. Szydłówek swoje miano zawdzięcza położonym w pobliżu terenom zielonym, zwanym dawniej Wzgórzami Szydłowskimi.

Rezerwat na Ślichowicach – teren dawnego kamieniołomu znalazł się w środku osiedla Ślichowice. Za kilka lat będzie to część zachodniej dzielnicy Kielc

Wiele nazw głęboko zakorzeniło się w historii. Białogon ma związek z tamtejszą kulturą rolniczą i jest złożeniem przymiotnika biały, oddającego kolor charakterystycznego dla tego obszaru podłoża wapiennego i rzeczownika gon, oznaczającego najprawdopodobniej przeganianie bydła.

Nazwa Bukówka pochodzi nie tylko od sąsiadującego wzniesienia, ale też ma związek z rosnącymi wokół bukami lub bezpośrednio z bukówką, czyli odmianą jabłoni. Na terenach obecnego Barwinka znajdowały się przed laty rozległe ogrody, w których uprawiano tę właśnie roślinę. Etymologia słowa Sieje wskazuje na bezpośredni związek z nazwiskiem właścicieli tych terenów, które z kolei ma swój źródłosłów w określeniu gatunku ryby.

Kielecki Czarnów w pierwszych dokumentach z XIV wieku występuje pod nazwą Tharnow, czyli Tarnów, a Herby, będące kiedyś dzielnicą kolejarzy, zaczerpnęły swoje miano od nazwy osady robotniczej pod Częstochową. To niecodzienne przeniesienie nastąpiło na skutek budowy linii kolejowej łączącej Częstochowę z Kielcami. Niektóre nazwy upamiętniają ważne postacie z historii naszego narodu. Mamy przecież w naszym mieście Osiedle Jagiellońskie, Osiedle Jana Czarnockiego czy Jana Kochanowskiego.

Jednak pewnie niewielu mieszkańców Kielc pamięta, że nazwy kilku kieleckich osiedli wyłoniono w plebiscytach. Już w 1969 roku Zarząd Kieleckiej Spółdzielni Mieszkaniowej ogłosił pierwszy konkurs, a właściwie ankietę na nazwę osiedla KSM.

Powołano komisję konkursową pod przewodnictwem Zastępcy Przewodniczącego Prezydium Miejskiej Rady Narodowej Gerarda Bednarza, w której udział wzięli również Przewodniczący Rady KSM Leon Meducki, Zastępca Przewodniczącego Zarządu Spółdzielni Stanisław Syska, redaktor „Słowa Ludu” Piotr Wollenberg oraz Przewodniczący trzech Rad Osiedlowych (RO Źródłowa, RO Szczecińska, RO Karłowicza).

Komisja nie miała trudnego zadania. Aż 24 uczestników konkursu, czyli zdecydowana większość, zaproponowała tę samą nazwę: Osiedle XXV-lecia PRL, która została zatwierdzona Uchwałą Prezydium Miejskiej Rady Narodowej w Kielcach w dniu 10 lipca 1969 roku. Wśród 29 autorów nadesłanych ankiet rozlosowano nagrody pieniężne i rzeczowe.

Dzisiaj osiedla KSM noszą nazwy: Zagórska-Południe, Zagórska-Północ, które określają ich położenie geograficzne względem dzielącej je ulicy Zagórskiej, Sady, gdyż na tym obszarze w dawnych Kielcach znajdowało się wiele sadów owocowych oraz Sandomierskie (wcześniej Armii Czerwonej) – nazwę tę zaproponował jeden z pracowników Administracji Osiedla, zgłaszając ją na konkurs ogłoszony przez Radę Osiedlową.

W 1970 r. Miejska Rada Narodowa pod przewodnictwem Jerzego Szmajdła podjęła decyzję o powstaniu nowej dzielnicy miasta Kielce - Północ. Jej skutkiem było przyjęcie rok później w Kieleckiej Spółdzielni Mieszkaniowej koncepcji budowy nowych osiedli Kielc.

W lutym 1974 roku na łamach „Słowa Ludu” ogłoszono plebiscyt na nazwy czterech nowoprojektowanych osiedli w północnej części miasta. Na konkurs wpłynęły 143 nazwy zgłoszone przez 28 osób z obszaru całego miasta, a nawet spoza niego. Propozycje były bardzo różnorodne. ▶

Propozycje nazw osiedli, zgłoszone w plebiscycie „Słowa Ludu” w 1974 roku

Barbórka, Szydłówek Górny, Zechty, Stefaniec, Walter, Judymówka, Szklane Domy, Łysica, Bugaj, Na Załężni, Karczmarka, Śródpole, Stefanice, Żabieniec, Cienin, Drzewce, Krzewie, Zarzewie, Felinów, Dąbas, Goła Dąbrowa, Dąbrówka, Widok, Puchatek, Zakochanych, Mazury, Kujawy, Dymarki, Wiatrak, Młynek, Biwak, Polana, Koło, Miedzianka, Lokator, Sanniki, Barlinek, Miastko, Nowe Miasto, Łysogórki, Młodych, Świętokrzyskie, Zalew, Panorama, Kopernika, Przywodzie, Dzikie, Leśne, Ustronie, Nowy Świat, Skalka, Stanisława Staszica, Kohoutka, Dowgirda, Robotnicze, Szermentówka, Cud, Roku Dwutysięcznego, Jutrzenka, Przyszłość, Kolorowe, Przyjaźń, Radość, Pokój, Wesołe, Ciche, Spokojne, Pogodne, Zielone, Radosne, Morowe, Ubocze, Słoneczne Wzgórze, Świętokrzyskie, Podgórze, Górki, Na Stoku, Piaski, Błotno, Wzgórze, Przepióreczka, Sokoliki, Czaple, Skowronek, Czyżyk, Kowalik, Pszczółki, Żabno, Wilga, Szczygły, Sikorki, Skowronki, Kormorany, Żurawie, Czaplunek, Uroczysko, Różane, Wrzosa, Jaśminy, Maki, Tulipany, Maliny, Klonów, Łąkowo, Olszynki, Storczyki, Agorek, Codeor, Danek, Ewarek, Fuń.

Widok ze Ślichowic na północną dzielnicę Kielc. Po lewej stronie Pasma Masłowskie, w środku wieża kościoła św. Jadwigi na os. Świętokrzyskim, po prawej biurowiec „Exbudu”

Ostatecznie komisja konkursowa, w której udział wzięli dyrektor KSM Zdzisław Kalemba, redaktor „Słowa Ludu” Jerzy Kosowski, przedstawiciel Centralnego Związku Spółdzielczości Budownictwa Mieszkaniowego Andrzej Kudła oraz kierowniczka Działu Społeczno-Wychowawczego KSM Wanda Raban, w dniu 20 marca 1974 roku dokonała wyboru czterech nazw: Uroczysko, Słoneczne Wzgórze, Świętokrzyskie i Na Stoku.

Jak podkreślali członkowie komisji, wybór ten miał swoje głębokie uzasadnienie: nazwa Uroczysko miała nawiązywać do tajemniczych wąwozów, zarośniętych tarniną, które znajdowały się nad kieleckim zalewem; Słoneczne Wzgórze, ponieważ osiedle miało zostać wybudowane na dobrze nasłonecznionym wzgórzu; Świętokrzyskie, bo linia budowy osiedla miała biec w

kierunku Gór Świętokrzyskich, a Na Stoku, gdyż bloki mieszkalne stanąć miały na stoku skierowanym w stronę Dąbrowy. Autorzy wyłonionych w plebiscycie propozycji otrzymali bony książkowe i okolicznościowe dyplomy, które zostały im wręczone w trakcie zebrania przyszłych mieszkańców tych osiedli.

A może ktoś z Państwa, czytelników „My z KSM”, brał udział w tym konkursie? Może jest autorem wybranej propozycji? Jeśli tak, to serdecznie gratulujemy. Jeśli nie, to tym bardziej wierzymy, że ta znaleziona w archiwum KSM historia była warta przypomnienia, bo przecież grudzień jest miesiącem sprzyjającym wspomnieniom i refleksji.

ANNA SIKORA

W sierpniu br. w „Onyx Park” przy ulicy Bohaterów Warszawy 6 (tuż obok stacji paliw Statoil) rozpoczął działalność nowy punkt fryzjerski o nazwie „Twoje Studio”.

W eleganckim i nowoczesnym wnętrzu oferowane są usługi strzyżenia męskiego, damskiego, modelowania, farbowania, odżywiania i nawilżania włosów oraz stylizacji paznokci.

Już od pierwszego miesiąca punkt zyskał grono stałych klientów, którzy cenią profesjonalne podejście oraz wysoką jakość usług za przystępną cenę (np. panowie za strzyżenie zapłacą średnio 17 zł, a panie 30 zł). Rośnie również zainteresowanie stylizacją paznokci. Klientki mają do wyboru manicure klasyczny w cenie 30 zł oraz hybrydowy w cenie 45 zł.

„Twoje Studio” stosuje najwyższej jakości produkty, a personel podnosi swoje kwalifikacje, uczestnicząc w szkoleniach i poznając najnowsze trendy w modzie.

Wizytę można umówić telefonicznie pod numerem telefonu 575 650 005, poprzez formularz kontaktowy znajdujący się na stronie internetowej www.twojestudio.info lub osobiście, przychodząc na bezpłatną konsultację.

Twoje Studio
ul. Boh. Warszawy 6/2B
tel 575 650 005

Rekordowa wystawa

Od 1993 r. w Kielcach w pierwszych dniach września odbywa się impreza o charakterze obronnym o globalnym zasięgu ciesząca się prestiżem w Europie. W tym roku, w dniach 1-4 września w obliczu wojny na Ukrainie oraz napiętej sytuacji polityczno-militarnej w innych rejonach świata, XXIII Międzynarodowy Salon Przemysłu Obronnego przykuł uwagę Europy i innych państw naszego globu.

Było to wydarzenie rekordowe m.in. dlatego, że w targach uczestniczyło 550 wystawców z 30 krajów, którzy prezentowali się na powierzchni 27 tys. m². Przybyło 66 delegacji rządowych z 48 krajów.

Do Kielc przyjechały największe międzynarodowe koncerny zbrojeniowe takie jak: BAE System, Baeing, MBDA, Raytheon, Thales i Saab.

Podczas tegorocznej edycji MSPOB zwiedzający poznali najnowsze zdobycze technologii w służbie obronności, prezentowane przez zbrojeniówki państw Europy.

Wystawiony był sprzęt wojsk pancernych i zmechanizowanych, systemów artyleryjskich, wojsk inżynieryjnych, artylerii przeciwlotniczej, wojsk raketowych, najnowszych środków łączności, sprzętu rozpoznawczego, systemów IT, czy sprzęt ratownictwa medycznego.

Tradycją MSPO od kilkunastu lat są wystawy narodowe przemysłu obronnego poszczególnych krajów. Dotychczas swoje wystawy prezentowały między innymi takie państwa jak: Francja, Włochy, Turcja, Niemcy, Izrael, USA, Szwecja, państwa grupy V4 oraz Wielka Brytania.

Na tegorocznym salonie swoją wystawę narodową przedstawiła Norwegia. Należy podkreślić, że polsko-norweska współpraca wojskowa ma swoje kilkuletnie tradycje. Jeden z norweskich koncernów – Kongsberg podpisał umowę na dostawę drugiego już Nadbrzeżnego Dywizjonu Rakietowego (NDR) dla Marynarki Wojennej.

Zasadniczym uzbrojeniem dywizjonu są pociski raketowe Navel Strike Missile (NSM) produkowane w Norwegii, zdolne do rażenia celów nawodnych i na lądzie z odległości do 200 km.

Na gościach tegorocznego salonu obronnego największe wrażenie robił nowoczesny sprzęt wojskowy oraz potężne eksponaty najnowszego uzbrojenia będącego na wyposażeniu Sił Zbrojnych RP, w tym między innymi: kołowy transporter opancerzony ROSOMAK oraz pływające transportery opancerzone produkowane przez Polską Grupę Zbrojeniową.

Wśród nowości zobaczyliśmy samobieżny moździerz „RAK” z najnowszym oprzyrządowaniem i armatohaubicą KRAB ze Stalowej Woli.

Zainteresowani poznali nowe systemy artyleryjskie REGINA, śmigłowce bojowe oraz nowoczesne polskie radary, które wg specjalistów NATO będą śledzić wschodnią granicę sojuszu.

Na stoiskach można było wziąć do ręki popularny karabin wyborowy kalibru 8,6 mm Alex 338 przeznaczony do precyzyjnych strzelań na daleką odległość oraz karabin wyborowy TOR używany przez WP. Zobaczyliśmy polskiej produkcji granatnik kalibru 40 mm RPG.

Międzynarodowemu Salonowi Przemysłu Obronnego towarzyszyły też XXI Międzynarodowe Targi Logistyczne. Logistyka wojskowa na targach to sprzęt przeznaczony do transportu kontenerowego, mostów samobieżnych, trałów, robotów specjalistycznych oraz sprzętu sanitarnego.

Poznaliśmy nowe propozycje umundurowania i wyposażenia indywidualnego żołnierza.

Wśród nowości znalazły się tkaniny ochronne PROTON spółki AndroPol, na licencji amerykańskiej.

W programie targów oprócz biznesowych rozmów i podpisanych umów znalazł się czas na spotkania merytoryczne i naukowe, konferencje organizowane przez instytuty naukowe przy zakładach zbrojeniowych, uczelnie wojskowe oraz katedry poszczególnych cywilnych uczelni technicznych.

Autor tego artykułu rozdysponował 68 wejściówek na tegoroczny MSPO wśród pracowników KSM, mieszkańców naszych osiedli oraz pracowników i absolwentów Katolickiego Liceum Ogólnokształcącego im. Św. Stanisława Kostki.

Osobiście przez dwa dni uczestniczył w dwóch konferencjach zorganizowanych przez Akademię Obrony Narodowej, Szkołę Główną Służby Pożarniczej oraz Uniwersytet Jana Kochanowskiego, poznając nowe zadania dla stowarzyszeń i organizacji paramilitarnych, które przygotowują młodych ludzi do obrony ojczyzny w sytuacjach ewentualnego zagrożenia.

BOLESŁAW KUŁAKOWSKI

Finisz budowy Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów w Promniku

Koniec z rosnącą górą śmieci

Zakład w Promniku będzie jednym z najnowocześniejszych w Europie - nie tylko ekologiczny, ale i ekonomiczny. Jego funkcjonowanie, mimo zaawansowanych technologii, nie będzie generować dodatkowych kosztów dzięki dochodom z odzysku surowców wtórnych i energii elektrycznej, produkcji paliwa alternatywnego czy wykorzystaniu wód deszczowych.

Investycja powstaje w gminie Strawczyn, w bezpośrednim sąsiedztwie kwatery składowiska. Wykonawca przystąpił do prac budowlanych 12 kwietnia 2014 roku (4 kwietnia br. uprawomocniło się pozwolenie na budowę). Planowana powierzchnia Zakładu to ponad 4,5 ha, a kubatura skupionych na niej obiektów wyniesie blisko 319 tys. m³. Tak gęstą zabudowę można porównać z osiedlem liczącym ponad 400 domków jednorodzinnych.

Projekt XXI wieku

Celem powstającego Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów w Promniku jest kompleksowe zagospodarowanie odebranych odpadów komunalnych z Kielc i 17. gmin powiatu kieleckiego. Rozwiązanie technologiczne oparte jest na mechaniczno-biologicznym przetwarzaniu odpadów zmieszanych, jak i pochodzących z selektywnej zbiórki.

Zakład będzie jednym z najnowocześniejszych w swojej branży w Polsce i Europie. Wszystko dzięki zastosowaniu najnowszych urządzeń spełniających wymagania BAT, czyli najlepszych dostępnych technik, gwarantując zachowanie najwyższych standardów ochrony środowiska. Jego funkcjonowanie, mimo zaawansowanych technologii, nie będzie generować dodatkowych kosztów dzięki odzyskowi surowców wtórnych i energii elektrycznej, produkcji paliwa alter-

natywnego czy wykorzystania wód opadowych.

Projekt obejmuje oczyszczanie ścieków i powietrza na terenie Zakładu oraz rekultywację całej powierzchni składowiska, czyli przywrócenie zdegradowanej glebie wartości użytkowych i przyrodniczych. Zużyte powietrze wywiewane z obiektów zakładu będzie czystsze niż powietrze w otoczeniu zakładu i składowiska.

Jak działa ZUO

Wszystkie odpady trafiają do hali segregacji mechaniczno-automatycznej. Z odpadów dowożonych, po wydzieleniu odpadów niebezpiecznych i szkła oraz przejściu przez sita i rozdzieleniu odpadów na 3 strumienie, w pierwszej kolejności będą wydzielane surowce recyklingowe przy zastosowaniu maszyn separujących (separatorów).

W ten sposób wyodrębnione zostają surowce wtórne: metale, makulatura, tworzywa sztuczne, opakowania Tetra Pak, odpady organiczne, a z pozostałej części będą wydzielane resztki plastików, z przeznaczeniem na paliwo alternatywne.

Bogactwo ze śmieci

Odpady organiczne, wydzielone z odpadów zmieszanych, będą kierowane do dwóch komór fermentacyjnych.

Tu jest pozyskiwany biogaz napędzający dwa generatory gazowe, które w ciągu roku wyprodukują m.in. 8 tys. MWh.

Odpowiada to rocznemu zużyciu energii elektrycznej przez 2 tysiące gospodarstw domowych.

Po procesie fermentacji, odpady kierowane będą poddawane pełnej stabilizacji biologicznej w procesach kompostowania.

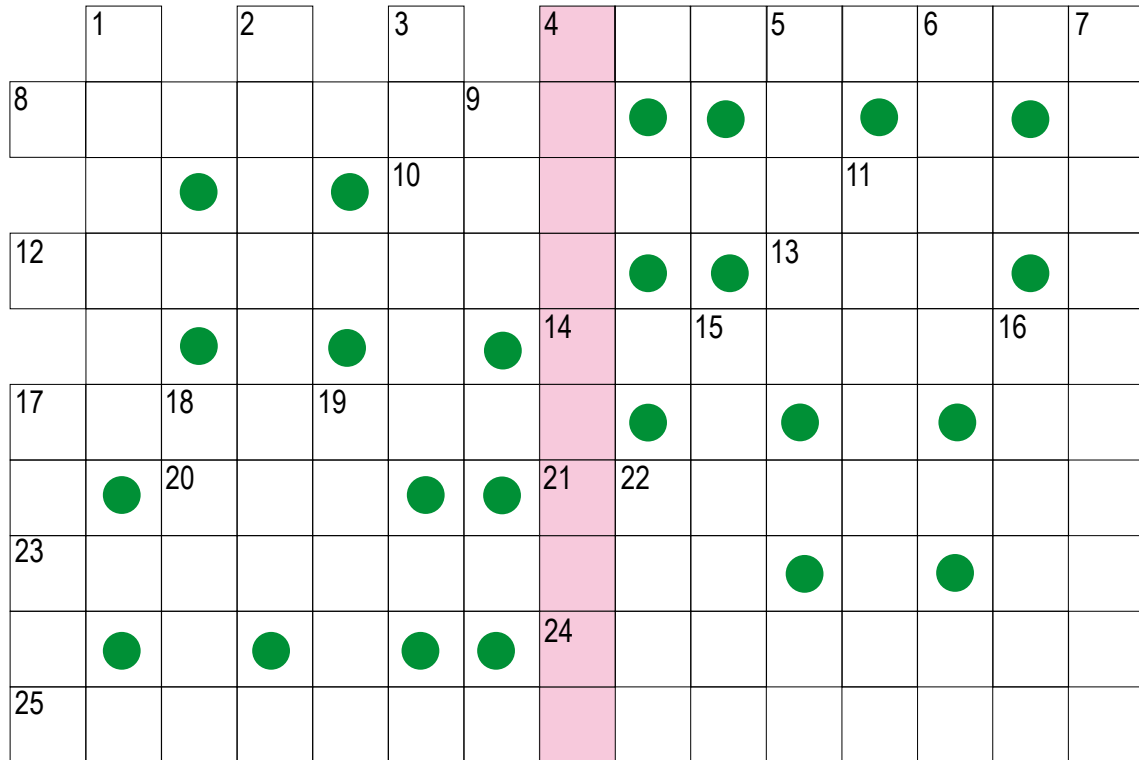
W ten sposób z odpadów biodegradowalnych uzyska się w połowie kompost, a druga połowa (ok. 20-25% masy odpadów dowiezionych do zakładu) będzie w pełni bezpiecznym dla środowiska odpadem do złożenia na składowisku.

Odcieki technologiczne z procesów fermentacji i kompostowania będą w 60-80% ponownie

dokończenie na str. 19

Krzyżówka nr 8

Szyfr

Poziomo: 12) ogon zająca, 3) autor „Przygód Tomka Sawyera”
Pionowo: 9) dopływ dolnej Narwi, 5) dawne cło.

Litery kolejno od 1 do 13 utworzą rozwiązanie

1	2	3	4	5	6	●
7	8	9	10	11	12	13

			9		
12	5	10	13		
	6	●	11		
	3	1	4	2	7
	8				

KRZYŻÓWKA nr 8

Poziomo: 1) cukrowa, cukrzyca, 8) prasowe „Kolportera” lub duże miasto w Grecji, 9) systematyczne ćwiczenie w celu przygotowania się do zawodów sportowych, 12) ...niższości, 13) ....Sari, 14) fałdka na tkaninie, pliska, 17) rodzaj zamknięcia, zapadka, 20) niemiecki koncert elektroniczny, który wchłonął w 1967 r. słynny „Telefunken”(skrót), 21) pudełko z medykamentami w samochodzie, 23) konkurenci, 24) dwudziestocian, 25) odurzenie alkoholem, nietrzeźwość.

Pionowo: 1) tama, 2) rozcięcie w spodniach, często wyposażone w suwak lub guziki, 3) znak graficzny głoski, 4) ROZWIĄZANIE 5) ...serca, zwykle kończy życie, 6) pierwiastek chemiczny, składnik specjalnych stali, 7) centralna część cyrku, 11) Stanisław, wybitny polski profesor nauk technicznych, rektor Politechniki Świętokrzyskiej, 15) jon o ładunku dodatnim, 16) duża papuga żyjąca Australii i na Filipinach, 17) zabronienie, 18) dopływ Sanu, 19) osoba lub rzecz, której się szuka, 22) organizacja społeczna wyższej użyteczności powołana w Polsce w 1919 r. (skrót).

Zaznaczona kolorem kolumna to rozwiązanie krzyżówki.

Czytelnicy, którzy nadeślą prawidłowe rozwiązanie krzyżówki (wystarczy samo hasło) pod adres: „My z KSM”, 25-344 Kielce, ul. Kujawska 26 będą uczestniczyć w losowaniu nagrody – niespodzianki.

Rozwiązania należy przesyłać do dnia 31 stycznia 2016 r. z dopiskiem „Krzyżówka nr 8”.

Opracował: Zdzisław Skowron – Kielce

Czwarty rozbiór Polski

Okupowany Kraków

Po agresji ZSRR na Polskę, natychmiast podjęto rozmowy na temat podziału ziem państwa polskiego. W dniu 27 września 1939 r. do Moskwy przybył wyposażony w specjalne pełnomocnictwa minister spraw zagranicznych III Rzeszy Joachim von Ribbentrop. 28 września podpisany został traktat o granicach państwowych i przyjaźni radziecko-niemieckiej. Był to traktat sankcjonujący czwarty rozbiór Polski. Niemcy zagarnęły 48% obszaru państwa polskiego.

Dekretem z 26 października 1939 r. powołano Generalne Gubernatorstwo z dawnych centralnych województw jako rodzaj niemieckiej kolonii w sercu Europy. Stolicą GG został Kraków, a Wawel stał się rezydencją Generalnego Gubernatora Hansa Franka, dysponującego nieograniczoną władzą nad 12 mln mieszkańców. GG podzielono na cztery dystrykty: krakowski, warszawski, radomski i lubelski.

Początkowo ludność GG, w tym wielu krakowian, patrzyło na Niemców przez „różowe austriacko-galicjskie okulary”, z perspektywą dobrych kontaktów z elitami Wiednia i Monachium. Nie widziano w Niemczech okrutników, sadystów i morderców, dlatego że nie dość dobrze orientowano się w doktrynie nazistowskiej. Dopiero Sonderaktion odczytano w Krakowie jako zabezpieczenie się Niemców przed walką o niepodległość Polski i jako początek niszczenia polskiej inteligencji.

Stalin robił to na wschodzie w Katyniu, a Niemcy w Polsce. Zginęło wielu nauczycieli, architektów, sędziów, adwokatów. W dniu 9 listopada 1939 r. w Krakowie przeprowadzono Zweite Sonderaktion Krakau, w ramach którego uwięziono 32 profesorów szkół średnich z czterech krakowskich liceów, a w kolejnych dniach kilkudziesięciu intelektualistów. Aresztowano prawników, posłów, duchownych - łącznie około 120 osób. Część z nich osadzono w więzieniu w Nowym Wiśniczu, a część trafiła do Oświęcimia.

Wiosną 1940 r. Niemcy kontynuowali aresztowania inteligencji w całej Polsce w ramach akcji AB. W kwietniu 1942 r. aresztowano w kawiarni na Łobzowskiej w Krakowie ponad 120 osób - plastyków, aktorów, dziennikarzy i artystów. Wszyscy zostali wywiezieni do Oświęcimia i zamordowani. Spirala terroru zwiększała się, Kraków - stolica GG nie był uprzywilejowany. Hans Frank aby skłócić Kraków z Warszawą sugerował, że Kraków został nieco wyróżniony, ale nie miało to nic wspólnego z rzeczywistością.

Pod koniec wojny, kiedy Niemcy przegrywali na frontach. Frank próbował przekonać władze w Berlinie by zmieniły politykę wobec Polaków, by nie traktowano ich jako podludzi, ale jako partnerów politycznych. Nie otrzymał zgody. Jednak wprowadzono „nowy kurs”.

Zmienił się „Goniec” frankistowskie pismo, które nie publikowało agresywnych antypolskich tekstów. W 1944 r. zaczęto kokietować polskich urzędników, a w Krakowie otwarto Teatr Stary. Celem Franka było rozbitcie jedności Polaków, skłócenie ludzi konspiracji, ludzi Polskiego Państwa Podziemnego, a także tych, którzy na wojnie usiłowali się wzbogacić.

Armia Krajowa podjęła akcję o kryptonimie „Wrzód” zwalczając ludzi utrzymujących kontakty biznesowe z okupantem.

Kiedy w Warszawie wybuchło powstanie, młodzież krakowska

przyjęła tę wiadomość entuzjastycznie. Powołano Samodzielny Baon Partyzancki AK „Skala”, który poszedł na pomoc walczącej Warszawie. Generalnie w Krakowie panował stan niepokoju. Zdawano sobie sprawę z siły Niemców i nie znano planów Armii Czerwonej wobec narodu polskiego.

O zrywie warszawiaków wiedzieli żołnierze objęci planem „Burza”. Niemal natychmiast wiadomość ta dostała się do polityków i ks. arcybiskupa Adama Sapięhy. Zarządzono pogotowie bojowe formacji akowskich i przygotowywano się do wybuchu insurekcji w Krakowie. Wśród ludzi polskiego podziemia w GG nie było jedności. Jedni opowiadali się za powstaniem w Krakowie, drudzy uważali że powstanie będzie tragedią dla miasta.

Zdecydowanie przeciw powstaniu był ks. arcybiskup Adam Sapięha. Zdawano sobie sprawę z dysproporcji sił, nie wierzono w skuteczność takiego zrywu. Niemcy mieli znaczą przewagę zarówno pod względem liczebności, siły ognia jak i systemu łączności. Budowali umocnienia, schrony, a w oknach budynków rządowych przygotowali strzelnice a nawet sprowadzili do Krakowa oddziały wyspecjalizowane w walkach ulicznych.

Kłęska powstania w Krakowie była nieunikniona, wystarczy dodać że zaledwie 10-15% żołnierzy AK posiadało broń palną, pozostali mogli mieć do dyspozycji butelkę z benzyną lub granat. Optymiści wierzyli że broń uda się zdobyć od wroga, poprzez zaskoczenie.

Niestety Gestapo przechwyciło szczegółowe plany AK, zawierające informacje o tego typu akcjach.

O wyzwoleniu Krakowa krąży do dziś mity. To m.in. mit o słynnym manewrze marszałka Koniewa, który ocalił Kraków. Drugi dotyczy spotkania metropolity Adama Sapięhy z Hansem Frankiem w pałacu biskupim. Nie było spotkania z Hansem

Frankiem, nie było „czarnej polewki” i zupy z żołędziami. Spotkanie kardynała Sapięhy z Generalnym Gubernatorem odbyło się na Wawelu. Kardynał chciał przekonać Generalnego Gubernatora oraz rząd Generalnego Gubernatorstwa by miasto Kraków, podobnie jak Florencja czy Rzym było miastem otwartym, by nie prowadzono w nim walk, aby ewentualne starcia Niemców z Armią Czerwoną rozgrywały się poza Krakowem. Jak wiemy to się nie udało. Faktem jest, że w styczniu 1945 r. Armia Czerwona nie wykonała żadnego manewru, który miałby ocalić zabytki Krakowa przed totalnym zniszczeniem, ponieważ Niemcy nie zamierzali wysadzić miasta w powietrze. Mitem jest powtarzana przez wiele lat opowieść, że Koniew uratował Kraków i jego zabytki, celowo nie okrażając Niemców.

Niemcy podłożyli ładunki wybuchowe tylko pod obiektami ważnymi ze względów militarnych tzn. pod mostami, wiadukami, dworcami, gazownią itp. nie ma całkowitej pewności, bo nie zachowały się dowody świadczące o rozminowaniu, nie ma też dowodu że podłożono ładunek wybuchowy pod Skalką i teatrem Słowackiego, nie zaminowano również Rynku a Wawel był zabezpieczony przez Niemców przed skutkami ewentualnych nalotów lotniczych. Armia Czerwona miała znakomitą sieć wywiadowczą z radiostacjami w Krakowie i okolicy.

Informacje o rozmieszczeniu wojsk niemieckich przekazała Armia Krajowa. Poza tym do współpracy udało się pozyskać oficera Abwehry Kurta Hartmanna, który był najlepszym pracownikiem wywiadu sowieckiego w Krakowie.

Radość krakowian z powodu ucieczki Niemców szybko przerodziła się w strach przed Armią Czerwoną. Ludzie bali się o swoje rodziny i swoje zakłady pracy. Bali się, że Armia Czerwona tak jak w Związku Radzieckim wszystko upaństwowi.

I tak się stało.

O nieobliczalności tej armii świadczyły kradzieże, rekwirowanie mieszkań, wywózki na wschód oraz zbiorowe gwałty na kobietach i dziewczynkach. Tych gwałtów i rabunków było tak wiele że polskie władze komunistyczne przygotowały list do samego Józefa Stalina, w którym zaprotestowano przeciwko zbrodniom jakim dopuszczała się armia wyzwolicieli. List nie został jednak wysłany, bo jego autorzy obawiali się o własne głowy.

Przed wybuchem II wojny światowej Kraków liczył 259 tysięcy mieszkańców. Po zakończeniu wojny liczba ta jeszcze wzrosła. Czym było to spowodowane? Głównie tym, że w 1941 r. Generalny Gubernator Hans Frank zwiększył znacznie granice Krakowa, przyłączając do miasta obszary zamieszkałe przez ponad 70 tys. osób. Stąd mimo Holocaustu, mimo wymordowania Żydów, liczba ludności w grudniu 1944 r. była większa niż w momencie wybuchu wojny.

W wyniku Holocaustu wymordowano 60 tys. Żydów, kilka tysięcy Polaków i Romów. Jeśli mówimy o stratach wojennych Krakowa to miały one miejsce szczególnie w styczniu 1945 r. Wówczas zniszczonych zostało 450 budynków.

Wcześniej, na szczęście, Kraków nie poniósł większych strat.

MARIAN WINIARSKI

Literatura:

Andrzej Chwalba - Dzieje Krakowa

Kraków w latach 1945-89. Kraków 1994 r.

Henryk Stańczyk - Operacja krakowska 1945. Kraków 2004 r.

Henryk Stańczyk - Operacja krakowska 1945. Kraków 2001 r.

Koniec z górą śmieci

dokończenie ze str. 16

wykorzystywane w tych procesach, a ich nadmiar będzie kierowany do oczyszczalni, w której będą przetwarzane w płynny nawóz wspomagający uprawę ziemi.

Obecnie w Promniku

To praktycznie finisz robót budowlanych. Trwa wykańczanie obiektów oraz montaż maszyn i urządzeń. Powstała już podbudowa pod nawierzchnie drogowe obejmująca prawie 100% dróg, a cały teren jest ogrodzony.

Finansowanie i realizacja Projektu

Budowa Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów

współfinansowana jest ze środków Unii Europejskiej z Funduszu Spójności w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko. Całkowity koszt realizacji Projektu to 230 mln. złotych.

Dotacja z Funduszu Spójności wynosi blisko 148 mln zł, co stanowi ponad 64% wartości Projektu. Środki Przedsiębiorstwa Gospodarki Odpadami Spółka z o.o. to niecałe 8% (18 mln zł), a pożyczka Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej blisko 28% (64 mln zł).

KAROLINA KOPIJKOWSKA-HARCZUK

kierownik promocji projektu budowy

Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów w Promniku

ZUO w liczbach

Moc przerobowa odpadów komunalnych – 30t/h

Maksymalna przepustowość roczna odpadów – 120 000t/rok

Maksymalna moc energetyczna generatorów biogazowych – 1 200 kW/h

Maksymalna przepustowość hydrauliczna oczyszczalni ścieków – 160 m³/dobę

Zmniejszenie ilości odpadów składowanych – o 75%

Unieszkodliwianie odpadów biodegradowalnych - 100%

Odzysk surowców recyklingowych – 60% masy dostarczonej w odpadach zmieszanych

Produkcja paliwa alternatywnego z odpadów zmieszanych – 11% masy dostarczonych odpadów zmieszanych

Produkcja kompostu rekultywacyjnego – do 23% masy dostarczonych odpadów zmieszanych

Stopień recyklingu wody w zakładzie – min. 80% w obiegu zamkniętym

Wykorzystanie energii cieplnej ze źródeł zewnętrznych – 0%

(samowystarczalny)

Produkcja energii elektrycznej z biogazu z fermentacji – 100%

zapotrzebowania przez linie biologiczne (fermentacja + kompostowanie) i oczyszczanie ścieków.

Czy wiesz, że...

Kominy i przewody instalacji wentylacji grawitacyjnej należą do części wspólnej budynku i żaden właściciel wyodrębnionego lokalu mieszkalnego nie ma indywidualnego tytułu prawnego do komin czy kanału kominowego.

Sam fakt korzystania z takiego komin czy kanału przez właściciela wyodrębnionego lokalu nie przesądza o przynależności do tego lokalu w znaczeniu prawnym.

Takie stanowisko zajął Wojewódzki Sąd Administracyjny w Krakowie w wyroku z dnia 29.04.2011 r. Nr II S.A./Kr 151/11.

x x x

11 października po raz 19. świat obchodził Dzień Jaja. Corocznie w Polsce produkuje się 9 mld sztuk jaj. Daje to nam 7. miejsce wśród największych producentów UE. Mocniejsi od nas są Francuzi, Niemcy, Hiszpanie, Włosi i Holendrzy.

W Polsce przodują woj. wielkopolskie i mazowieckie. W tym roku statystyczny Polak ma spożyć 150 jaj. Zniesienie jednego jajka zajmuje kurze 24-26 godzin. W ciągu roku znosi ich przeciętnie 300-325, a wraz ze starzeniem się zaczyna znosić coraz większe. Badania potwierdzają, że jajo to świetna naturalna pigułka witaminowa.

x x x

Na Ziemi rośnie dziś 3 bln 40 mld drzew. Na każdego z 7,3 mld ludzi mieszkających na Ziemi przypadają 422 drzewa. Co roku ludzie wycinają ponad 15 mld drzew zajmujących powierzchnię 190 tys km² – czyli większą niż połowa Polski.

x x x

Światową krainą deszczów jest indyjskie Cierapuńdzi na stokach Himalajów. Był taki rok, że spadło tam ponad 26 m deszczu. Z kolei portowe Arico w Chile ma ledwie 0,8 mm opadów rocznie. Warszawa – 0,6 m. Nie ma więc co narzekać.

Typowa chmura burzowa ma rozmiar 1 km³, zawiera w sobie milion litrów wody (ok. 1 grama w m³). Kropla deszczu o średnicy 1 mm leci z prędkością ok. 4 m/s, a o średnicy 4 mm – 8 m/s.

x x x

Tablice ogłoszeniowe na klatkach schodowych w budynkach spółdzielczych nie są miejscem przeznaczonym do umieszczenia ogłoszeń przez dowolne osoby. To spółdzielnia, jako podmiot uprawniony do administrowania budynkiem mieszkalnych decyduje o tym, czy i jakie ogłoszenia mogą być w jej budynku wywieszane. Osoba, która chce wywiesić ogłoszenie, powinna uzyskać zgodę Administracji Osiedla.

(MaS)

NA WESOŁO

Rozmawiają biznesmeni:

- Podobno żona zdradza cię z trzema kochankami ?
- I co z tego. Wolę mieć 25 procent udziału w dobrym interesie niż 100 procent w kiepskim.

x x x

Turysta pyta bacę:

- Macie w waszej wsi jakieś atrakcje dla turystów ?
- Mieliśmy, ale ostatnio za mąż wyszła...

x x x

- Baco, gdzieście się nauczyli tak drzewo rąbać ?
- Na Saharze.
- E, baco, kłamiecie. Przecież Sahara to pustynia.
- No, teraz to już pustynia.

x x x

Michał robi żonie wymówki o listonosza.

- To ty nigdy nie byłeś mi wierny, broni się żona.
- A ty byłaś ?
- Och, bardzo często.

x x x

Góral stanął przed sądem oskarżony o pobicie.

- Oskarżony twierdzi, że uderzył poszkodowanego jeden raz zwiniętą gazetą?
- Ano tak.
- I od tego ciosu poszkodowany doznał wstrząsu mózgu?
- Skoro tak doktor powiedział...
- W takim razie co było w gazetce?
- Nie wiem, nie czytałem.

x x x

Stary baba postanowił odwiedzić wdowę. Puka wieczorem do jej chaty:

- Kto tam ? - pyta wdowa.
- Stasiak Gąsiennica od Krzeptowskich z Gubałówki - odpowiada baba.
- Wejdźcie, tylko niech ostatni z was zamknie drzwi

x x x

Jaka jest różnica między koniem i koniakiem?

- Taka sama jak między rumem i rumakiem.

x x x

Spotyka się dwóch znajomych osiemdziesięciolatek:

- A jak tam u ciebie z kobietami?
- Och, niestety, już od dziesięciu lat nic.
- Tak? A u mnie, odpukać, dopiero od trzech.

x x x

– Tato, skąd się wziąłem na świecie?

- Apteka była zamknięta.

x x x

Mamo, a co bocian robił potem, jak już dziecko ci przyniósł?

- Trzy dni pił z kolegami, a potem dwa dni chrapał.

x x x

Małżeństwo uznało, że wydatki domowe są zbyt wysokie i razem przeglądają rachunki.

- O, popatrz kochanie, dwie stówki za piwo - mówi żona.
- No tak - odpiera atak małżonek.
- A tu trzy stówki na kosmetyki.
- Ależ muszę przecież dla ciebie pięknie wyglądać!
- Ale nie wyglądasz i dlatego tyle idzie na piwo.

x x x

Co w dzisiejszych czasach robi praktyczna blondynka?

- Ubiera się na kredyt, rozbiera za gotówkę.

(MaS)